A°. 1852. Nº 128.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 23 October.

Aan de Geabonneerden wordt gratis *toegezonden een Verslag der zitting van den Gemeenteraad van Rotterdam, op donderdag* 21 *en vrijdag* 22 *october.*

LONDEN den 20 october (*des avonds*).

H. M. heeft den markies van *Londonderry*, wapenbroeder en vriend des hertogs van *Wellington*, in zijne plaats tot ridder der orde van den Kousenband benoemd.

Heden werd aan het bureau van buitenlandsche zaken een Kabinetsraad gehouden, die door al de te Londen aanwezige Ministers is bijgewoond.

— Uit Parlementsstukken, op de motie van den heer *Williams* opgemaakt, en nu in het licht verschenen, blijkt in bijzonderheden wat de openbare inkomsten en uitgaven des Rijks gedurende de op 5 januarij 1850, 1851 en 1852 geëindigde jaren bedragen hebben. In het eerste dier jaren zijn de inkomsten geweest 57,647,392, de uitgaven 55,480,656, in het tweede de inkomsten 57,431,796, de uitgaven 54,938,534, en in het derde de inkomsten 56,834,711, de uitgaven 54,002,995 ponden sterling.

— De toebereidselen voor de begrafenisplegtigheid des hertogs van *Wellington* in de St. Paulskerk zijn aangevangen en zullen op eene groote schaal worden voortgezet. Onderanderen worden vier galerijen gebouwd, eene van welke voor een zang- en muziekkoor bestemd is, terwijl op de drie overige plaatsen aan toeschouwers verleend zullen worden. Die galerijen moeten ongeveer tienduizend menschen kunnen bevatten, worden geheel met zwart laken bekleed en met gaz verlicht. Met uitzondering der standbeelden van *Nelson* en lord *Cornwallis* is men voornemens al de verschillende gedenkteekenen in de hoofdkerk met staketsels te bedekken, om ze voor beschadiging te behoeden.

— Laatstleden maandag omstreeks middernacht is een aanzienlijk gedeelte der brouwerij van de heeren *Ind*, *Coop & Co.*, in Greatgardenstreet alhier, door brand vernield.

— Eergisteren is in het Engelsch Kanaal de hier te huis behoorende stoomboot *Mac Lean*, van 800 ton, door aanstooting met eene Pruissische brik, gezonken, maar de bemanning gered en te Portsmouth aan wal gezet.

— De Engelsche dagbladen waarschuwen hunne lezers tegen de valsche geruchten, die onlangs wegens het lot van sir *J. Franklin* en diens togtgenooten verspreid zijn. De Admiraliteit heeft geenerlei mededeelingen dienaangaande ontvangen.

— Uit Valparaiso schrijft men den 1 september, dat de generaal *Flores*, nadat hem verboden was in Peru voet aan wal te zetten, eene schuilplaats in Chili gezocht heeft, en dat hij weinig kans scheen te hebben om medewerking voor zijne verdere plannen te vinden.

PARIJS den 20 october.

Louis Napoleon is gisteren middag van St. Cloud herwaarts gekomen, om de Tuileriën en de Louvre in oogenschouw te nemen. Z. Keiz. H., die te voet was, en met den heer *Fould* arm in arm ging, heeft vooral de werkzaamheden aan de Louvre in alle bijzonderheden bezigtigd. Toen de Prins te voet langs de kade naar de Tuileriën ging, deed de kreet *leve de Keizer!* zich hooren.

— Hoe verder het onderzoek vordert nopens de zamenspanning van Marseille, hoe duisterder deze zaak wordt.

— In eenige departementen zijn petitiën in omloop, om te verzoeken dat de Paus den aanstaanden Keizer der Franschen in persoon kome kroonen.

— Te Guayaquil is geschil gerezen tusschen den consul van Frankrijk, den heer *de Montholon*, en de republiek Equator, waarop de Consul zich aan boord van het Fransche fregatschip *Pénélopé* heeft ingescheept. Alvorens het anker te ligten heeft de bevelhebber van gemeld fregatschip eene dreigende nota achtergelaten.

KEULEN den 21 october.

De Prinses van Pruissen zal zich denkelijk, door hare kinderen, prins *Frederik Wilhelm* en prinses *Louise* vergezeld, in het volgend voorjaar naar Londen begeven. Zulks herinnert vroegere geruchten, wegens een beraamd huwelijk tusschen genoemden Prins en de jeugdige prinses *Victoria*.

De Oostenrijksche gezant te Berlijn, vrijheer *von Prokesch Osten*, is van daar teruggeroepen en tot gezant bij de Porte benoemd, maar zal nog tot december in de Pruissische hoofdstad blijven. Denkelijk wordt hij door den generaal *Martini* opgevolgd.

— Na zich ongeveer acht dagen aldaar opgehouden te hebben, heeft de generaal *Lamoricière* den 17 dezer Frankfort verlaten. Het slagveld van Haynau boezemde den beroemden krijgskundige het meeste belang in van alles wat hij aanschouwde.

— *Friedrich Ludwig Jahn*, een der eerste oprigters en bestendigste voorstanders der zoogenaamde Turnvereenigingen, zoon eens predikants te Lanz in de Priegnitz, den 11 augustus 1778 aldaar geboren, overleed den 15 dezer te Freiburg aan de Unstrut.

— Koning *Otto* van Griekenland, die nog altijd te Munchen is, heeft van de artsen den raad ontvangen zich niet langer in een kouder klimaat op te houden dan waaraan hij door zijn langdurig verblijf in eene meer zuidelijke luchtstreek reeds gewoon was. Zijn gezondheidstoestand is veel verbeterd.

— Uit Nizza schrijft men dat de Fransche vlugtelingen, die zich sedert december des vorigen jaars aldaar ophielden, allen naar het binnenste van Sardinië zijn overgebragt. Het proces van *Guerazzi* was bij het Koninklijk geregtshof te Florence nog niet afgeloopen.

's GRAVENHAGE den 21 october.

Naar men verneemt wordt H. M. de Koningin tegen den 15den der volgende maand van Stuttgardt in de residentie terug verwacht.

— Z. M. heeft bij besluit van den 17 dezer goedgevonden den 1sten luit.-kwartiermeester *H. van der Heyde*, van het 4de regement dragonders, ingevolge zijne aanvrage, op pensioen te stellen, en het bedrag daarvan te bepalen op *f* 660.

Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten goedgevonden te benoemen: tot Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst, den gepensioneerden kolonel der artillerie *L. C. G. Delcourt*, laatstelijk kommandant van het regement rijdende artillerie; bij het 4de regement dragonders, tot eersten luitenant-kwartiermeester (naar ouderdom van rang) den 2den luitenant-kwartiermeester *J. H. van der Stuyt*, van het 3de regement infanterie, en bij het 3de regement infanterie, tot 2den luit.-kwartiermeester, den sergeant *E. L. J. de Roy van Zuydewijn*, schrijver bij de Koninklijke Academie voor de zee- en landmagt.

— Uit eene door den heer Minister van Finantien, voorloopig belast met het bestuur van het departement voor de zaken der Hervormde eeredienst enz., aangeboden nominatie, tot vervulling der predikantsplaats in de Hervormde gemeente van Wateringen, zijnde eene Koninklijke collatie, heeft Z. M. bij besluit van den 14 dezer tot predikant aldaar benoemd den heer *J. G. van Walsem*, candidaat bij het prov. kerkbestuur van Overijssel.

— De gewone audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op saturdag den 23 dezer geen plaats hebben.

— Alzoo ten gevolge der benoeming van den heer mr. *J. P. P.* baron *van Zuylen van Nyevelt* tot minister van buitenlandsche zaken de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het kiesdistrict Zutphen moet plaats hebben, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken bij beschikking van den 20 dezer bepaald, dat die verkiezing in gemeld kiesdistrict zal geschieden op donderdag den 11 november aanstaande.

— De belanghebbenden worden herinnerd aan de bepalingen van art. 9 der wet van den 28 julij 1850 (*Staatsblad* n.° 44), volgens welke het genot der regten, door de naturalisatie verkregen, aanvangt zoodra de wet waarbij zij is verleend van verbindende kracht is geworden, de genaturaliseerde aan het bestuur zijner woonplaats de geregistreerde brieven van naturalisatie vertoond en de verklaring afgelegd heeft, dat hij de naturalisatie aanneemt, en verder, dat de naturalisatie vervalt, indien de aanneming niet heeft plaats gehad binnen zes maanden, volgende op den 20sten dag na de dagteekening van het *Staatsblad*, waarin de wet is geplaatst.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van donderdag* 21 *october.*

In deze zitting zijn ingekomen twee Koninklijke boodschappen ten geleide van ontwerpen van wet, strekkende 1°, tot het in omloop houden, uiterlijk tot 31 december 1853, van een bedrag van *f* 10,000,000 muntbiljetten, uitgegeven krachtens de wet van 1849, en 2°, tot vaststelling der begrooting van ontvangsten en uitgaven voor het pensioenfonds van burgerlijke ambtenaren in 1853. — Drukken, ronddeelen en verzending aan de afdeelingen.

De Voorzitter deelt mede, wie door de afdeelingen tot rapporteurs over verschillende ontwerpen benoemd zijn.

De commissien van rapporteurs brengen hare eindverslagen ter tafel: 1°, over het ontwerp tot het toestemmen tot de huwelijks-verbindtenis van Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden, en 2°, over het ontwerp betrekkelijk de verlenging van den spoorweg van Arnhem tot de Pruissische grenzen. — De beraadslagingen over laatstgemeld ontwerp worden bepaald op aanstaanden saturdag, ten 11 ure, terwijl, op voorstel van den heer *de Man*, de discussien over het eerste ontwerp dadelijk worden geopend. Uit het voorgelezen verslag der commissie van rapporteurs is gebleken, dat het ontwerp nopens de echtverbindtenis tot geene bedenkingen aanleiding heeft gegeven. — Het ontwerp wordt dan ook, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen.

De commissie tot de verzoekschriften heeft, bij monde van den heer *Gevers Deynoot*, verscheiden verslagen uitgebragt, op eenige in hare handen gestelde stukken, waarna de vergadering is gescheiden.

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen vrijdag den 29 dezer.

's GRAVENHAGE den 22 october.

Bij 's Konings besluit van den 12 junij ll. is, onder de daarbij gemaakte bepalingen, aan de collegien van zetters in deze provincie, voor de gemeenten alwaar meer dan *vijftien* artikelen op de primitieve kohieren voorkomen, toegekend eene som van *f* 8,640 wegens belooning voor de aan hen opgedragen werkzaamheden betreffende het patentregt over het dienstjaar 1851/52.

— De graaf *de Maragna*, minister-resident van Beijeren bij de Hoven van België en de Nederlanden, is alhier aangekomen en aan het hôtel *de Oude Doelen* afgestapt.

— In deze residentie is van Parijs aangekomen de prins *d'Hénin d'Alsan*, belast met depêches voor Z. M. den Koning.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het ontwerp wegens inkwartieringen.

ROTTERDAM den 22 october.

Gisteren avond werd in de Groote Kerk der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier, daartoe welwillend afgestaan, de acht en dertigste Algemeene Vergadering gehouden der Rotterdamsche afdeeling van het Nederlandsch Bijbelgenootschap. De medebestuurder, de weleerw. zeer gel. heer dr. *H. N. van Teutem*, die daarbij voorganger was, koos ten grondslag zijner opwekkende rede de woorden I *Petr.* 1: 25*a*: „*Het Woord des Heeren blijft in eeuwigheid.*” Zijn Weleerw. beschouwde den Bijbel, als altijd dezelfde blijvende onder de gestadige wisseling der tijden, en wel als: *a*, onder zijne verschillende gedaante, onveranderd; *b*, fel bestreden, toch ongedeerd; *c*, tegenstrijdig verklaard, toch onbesmet; *d*, lang gebruikt, toch onverjaard. De spreker besloot zijne belangrijke redevoering met eenige kernachtige wenken over Bijbelwaardering, Bijbelgebruik en Bijbelverspreiding, ziende op de teekenen des tijds. Uit het verslag bleek dat in het afgeloopen genootschappelijk jaar door de Rotterdamsche afdeeling van het Hoofddepôt te Amsterdam zijn ontvangen 609 Bijbels en 1523 Nieuwe Testamenten. Uit de drie depôts, hier ter stede gevestigd, zijn voor de som van *f* 952 verkocht 69 Bijbels en 1288 Nieuwe Testamenten. Het getal afgegeven Bijbels overtreft dat van het vorig jaar met 221 (ten gevolge eener gift van 150 Bijbels, bij de afdeeling ontvangen); daarentegen zijn dit jaar 483 Nieuwe Testamenten minder afgegeven dan het vorige. De vereeniging voor zeevarenden bezigde 40 a 50 Bijbels en 127 Nieuwe Testamenten, zoodat deze kwijnende tak zich in nieuwen bloei mag verheugen. Het bedrag der gelden, door de thesauriers der verschillende afdeelingen aan den thesaurier der Rotterdamsche afdeeling verantwoord, was *f* 560, en aan dien der zondagscholen *f* 363. Aan donatien was ontvangen *f* 595. 417 personen hebben van het onderwijs op de zondagscholen en meer dan 2600 van de wekelijksche Bijbeloefeningen gebruik gemaakt. Door het bedanken van den heer *J. Moll* Hz. is tot voorzitter der afdeeling gekozen de heer *J. F. Hoffman*, en door het bedanken van den baron *W. F. van Reede van Oudtshoorn* tot secretaris ds. *S. Hoekstra* Bz.

— Directeuren der Zuidhollandsche maatschappij tot redding van schipbreukelingen hebben besloten aan *P. Molenkamp*, wonende te Terheyden, *f* 25 uit te reiken, voor zijne buitengewone medewerking in het helpen redden van den kapitein en kok van het onder Loosduinen gestrand vaartuig *Sirene*.

— Eergisteren avond ten half acht ure werd de postbode *G. D. A. Oskamp*, die de dienst tusschen Rotterdam en Oud-Beijerland waarneemt, tusschen Rhoon en Charlois aangerand en met een zwaar hout op het hoofd geslagen, zoodat hij bewusteloos van zijne hondenkar stortte. Na eenige minuten tot zichzelven komende, bemerkte hij dat de honden met de kar waren doorgegaan. Op zijn geroep kwamen twee boeren en een jongen, die den aanslag meenden opgemerkt te hebben, tot hem, en zeiden den dader gezien en in hem zekeren *P. Imveen*, een persoon die reeds vroeger ter zake van misdaad te regt heeft gestaan, herkend te hebben. *Oskamp* vond weldra zijne kar terug, maar miste daaruit 's Rijks brieventas. Nu spoedde hij zich met de boeren naar den heer *Speelman*, burgemeester van Charlois, waar hij, na door diens welwillende behandeling eenigzins tot zichzelven gekomen te zijn, zijne aanklagt deed, waarvan proces-verbaal werd opgemaakt. De woning van *Imveen* werd terstond afgezet en weldra was men zijnen persoon meester. Gisteren werd hij geboeid naar Dordrecht vervoerd en bekende aan den hem begeleidenden agent dat de brieventas onder een hoop steenen aan den weg verborgen lag. Dit bleek waarheid te zijn, de paketten werden daarin nog gaaf bevonden en gisteren morgen aan het postkantoor alhier afgeleverd. Reeds den 4 dezer heeft *Imveen* eene poging gedaan om de kar te bestelen, en vier dagen later liep hij, met een stuk hout gewapend, geruimen tijd achter de kar, toen de waakzaamheid der honden zijne tegenwoordigheid aan den postbode verried, die hem nog niet had opgemerkt. Met genoegen vernemen wij dat de postbode, ofschoon nog eenigzins aan de gevolgen der hem toegebragte slagen lijdende, heden zijne dienst heeft hervat.

— Ter zake van verduistering van goederen en gelden uit de bank van leening te Haarlem zijn den 20 dezer twee beambten dier bank, op bevel der arrondissements-regtbank, in verzekerde bewaring gesteld.

Uit gisteren in den Gemeenteraad van Haarlem door Commissarissen der bank van leening gedane mededeelingen is gebleken, hoe bij onderzoek bevonden is dat in die bank een te kort ontdekt is van 3146 panden, ter waarde van *f* 41,606. 25, waarna besloten is Commissarissen uit te noodigen naar de vermoedelijke oorzaken van het ontstaan en verborgen blijven van dat te kort te onderzoeken, den Raad deswege verslag te doen, en middelen voor te dragen, door welke de herhaling van dergelijke verkeerdheden zouden kunnen worden verhoed.

— Men schrijft uit Harderwijk den 20 dezer:

Op den 6 november eerstkomende zal van hier vertrekken een detachement suppletietroepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, onder kommando van den van verlof terugkeerenden kapitein der artillerie *Simons*, en onder medegeleide van de 2de luiten. der artillerie *de Petit* en *de Cocnens*, den luiten. der artillerie *Kilian* en den officier van gezondh. 3de kl. *Frank*; ten einde den 7den daaraanvolgende op stroom te Rotterdam over te gaan aan boord van het barkschip *Nijverheid*, gezagvoerder *G. F. Bus*, om naar Java te worden overgevoerd.

Mede moeten zich den 6 november eerstk. aan boord van het schip *Hendrika*, gezagvoerder *P. Admiraal*, bevinden de heeren: 2de luiten. der art. *Essers*, offic. van gezondh. 3de kl. *Roos*, *Körndorfer* en *Lammerse*, en apotheker 3de kl. *Eekema*, allen bestemd voor Oostindië.

Bij besluit van Z. Exc. den Minister van Oorlog, zijn de tamboers bij het koloniaal werf-depôt afgeschaft en vervangen door horenblazers; als mede zijn verschillende veranderingen in de exercitie-reglementen daargesteld, alle overeenkomstig de thans gebruikelijke in Oostindië.

Men zegt, dat het plan bestaat om aan de officieren van verschillende korpsen toestemming te verleenen, om buiten dienst burgerkleeding te mogen dragen, even als zulks in sommige garnizoenen oogluikend wordt toegelaten.

— Maandag is te Vlissingen aangekomen de Pruissische oorlogskorvet *Amazone*, voerende 12 stukken geschut en bemand met 100 koppen, kommandant *Schirmann*, komende van Swinemunde; zal denkelijk in de dokhaven gehaald worden. Nog wordt aldaar een transport verwacht. De zeiltijd der Pruissische flotille van Vlissingen is nog geheel onbepaald.

— Met 1 november aanstaande zal de luitenant ter zee 1ste klasse *J. H. Matthijsen*, kommandant van Zr. Ms. transportschip PRINS WILLEM FREDERIK HENDRIK, op non-activiteit worden gesteld, en het bevel over dien bodem aan den luitenant ter zee 1ste klasse *G. H. Buschman* worden opgedragen.

— De Gemeenteraad van 's Hertogenbosch heeft zich, in zijne vergadering van 18 dezer, vereenigd met de genomen conclusien eener commissie uit zijn midden, dat door de gemeente 's Hertogenbosch zal worden bijgedragen de som van *f* 100,000, tot de uitvoering van het ontwerp van een uitwateringskanaal langs Geertruidenberg naar het punt der zamenvloeijing van de Donge en het Oude Maasje, waar de stroom den naam van Amer aanneemt, echter onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat deze bijdrage niet zal worden verstrekt, dan nadat nopens de dekking der overige kosten voldoende zekerheid zal bestaan.

— In de Noordbrabantsche gemeente Heeze had den 18 dezer een treurig voorval plaats. Uit vrees voor inzakking van het keldergewelf aan den windmolen waren eenige arbeiders bezig de boven dat gewelf liggende aarde te vervoeren, toen het eensklaps instortte en twee arbeiders onder de aarde bedolven werden, de een waar-

van gered werd, terwijl de ander, een uur later uit den grond gehaald, nog wel eenige teekenen van leven gaf, maar kort daarna stierf, eene hulpbehoevende vrouw en kinderen nalatende.

— Aangaande den brand, den 18 dezer onder de gemeente Elkerzee ontstaan, ontvangen wij sedert nader berigt, dat van de meestoof *de Zee* alleen de toren, met de zich daarin bevindende meede, verbrand is. Hoogst gelukkig is de zoogenaamde koude stoof bewaard, daar anders het verlies van nagenoeg alle landbouwers in die gemeente onberekenbaar geweest zou zijn. Men hoopt den afgebranden toren binnen zeven weken te herstellen, zoodat de fabriek dezen winter weder werkzaam zal kunnen zijn. Zij was tegen brandgevaar verzekerd.

— De waterhoogte te Arnhem was den 20 dezer 2 el 5 palm 4 duim.

— Het adres der Luxemburgsche Kamer is den 16 dezer, na langdurige en levendige discussie, aangenomen. Een der leden, de heer *Tornaco*, heeft bedenking omtrent de zinsnede nopens den toestand des Lands gemaakt, dien hij niet zoo gunstig noemde als het adres te kennen gaf, welke aanmerking echter, na een antwoord van den heer *N. Metz*, geen gevolg had. Belangrijker was de discussie over de zinsnede betrekkelijk de houding tegen over den Duitschen Bond. Verontrustende geruchten hadden geloopen nopens een gesprek tusschen den Bondsvoorzitter graaf *Thun* en den Luxemburgschen gezant te Frankfort, den heer *von Scherff*. De Graaf zou geklaagd hebben dat Luxemburg zijne Bondspligten niet vervulde, dit aan de Kamer en de Constitutie hebben toegeschreven en de mogelijkheid eener wijziging van de Constitutie van wege den Bond hebben doen zien. De heer *Eberhard*, lid der Kamer, vroeg deswege aan het Bewind of die uit Duitsche dagbladen afkomstige geruchten waarheid behelsden en of dan de uitgedrukte grieven gegrond waren. De voorzitter van het Kabinet, de heer *Willmar*, antwoordde dat het bedoeld gesprek werkelijk scheen plaats gehad te hebben, doch dat het Gouvernement kon verklaren dat de Constitutie des Groothertogdoms tot nu toe geen de minste hinderpaal was geweest om aan zijne verpligtingen jegens den Bond te voldoen; verder, dat, zoo in andere Bondsstaten veranderingen in de Constitutie gebragt werden, dit een gevolg van onlusten in die Landen was; hoe hij niet geloofde dat de Bond zich in de inwendige aangelegenheden des Lands zou willen mengen; dat de gezant te Frankfort bij de behandeling van gewigtige vraagstukken, ten gevolge der beraadslagingen des Gouvernements, zou kunnen handelen. Daar de heer *Eberhard* met deze inlichtingen niet voldaan was, nam de heer *C. Metz*, als voorzitter, het woord, en zeide de vrees niet te deelen dat Luxemburgs instellingen bedreigd zouden worden. De verpligtingen jegens den Bond werden getrouw vervuld; aan ééne slechts, het gevraagd aandeel in de Vloot, was niet voldaan, maar die vloot is thans verkocht. De zinsnede werd daarop aangenomen, en vervolgens die wegens de godsdienstige aangelegenheden dus gewijzigd: „De strekking van een gedeelte onzer geestelijkheid is verontrustend; de stoutheid der mannen die er zich de organen van noemen is zonder maat of toom bij ons." De alinea nopens den overwegenden invloed der geestelijkheid op het lager onderwijs is, ten gevolge van door het Gouvernemet gegeven inlichtingen, ter zijde gesteld.

Eene commissie der Kamer heeft het adres aan Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden overhandigd, die daarop het volgende heeft geantwoord:

„*Mijne Heeren!*

„Ik heb het antwoord van de Kamer der Luxemburgsche Afgevaardigden op de troonrede met genoegen ontvangen. Ik bedank u voor de opregtheid en rondborstigheid, waarmede gij u uitlaat over de verschillende vraagstukken daarin behandeld. Ik verzoek u dan ook overtuigd te zijn, dat al mijne pogingen meer dan ooit zullen strekken om de verkleefdheid uwer getrouwe bevolkingen aan hunnen Souverein te bevestigen en te versterken, door eene kalme, loyale en standvastige houding, gegrond op de constitutionele instellingen van het Groothertogdom Luxemburg. Van de verlichte medewerking der Kamer overtuigd, kunnen wij, Mijne Heeren, de toekomst onbezorgd te gemoet gaan, door al onze hoop in den bijstand der Goddelijke Voorzienigheid te stellen. Wilt, Mijne Heeren, de tolk mijner gevoelens zijn, en die bij de Kamer overbrengen."

— De onderhandelingen nopens de zamenstelling van het Belgisch Ministerie zijn vruchteloos afgeloopen. De heer *de Brouckere* heeft den Koning de hem door dezen verleende volmagten teruggegeven en het gerucht liep toen, maar wordt later wedersproken, dat de heer *de Theux*, het hoofd der Klerikale partij, bij Z. M. ontboden was.

— Volgens opgave in een buitenlandsch tijdschrift kan men den echten champagnewijn die jaarlijks voortgebragt wordt op ruim vijftig millioen flesschen berekenen, die echter nog zoo weinig in verhouding tot de aanvraag staat dat buitendien eene schier ongeloofelijke hoeveelheid nagemaakte verkocht wordt. In het Fransche departement der Marne werd in 1843 het getal van 2,689,000 bottels echte champagnewijn afgeleverd en wel in de volgende verhouding: naar Engeland en Engelsch Indië 467,000, naar Rusland en Polen 502,000, naar Duitschland, Pruissen en de Oostenrijksche Staten daaronder begrepen 439,000, naar de Vereenigde Staten en Westindië 400,000, naar Italië 60,000, naar België 56,000, naar Holland 30,000, naar Zweden en Denemarken 30,000, naar Zwitserland 30,000, naar Zuid-Amerika 30,000, naar Spanje en Portugal 20,000, naar Turkije 5000 en naar verschillende gedeelten van Frankrijk 620,000 bottels.

— Twaalf der Fransche verbannenen te Guyana zijn den 8 september, des nachts, met eene boot ontvlugt. Zonder kaart, zonder kompas hebben zij zich op den Oceaan gewaagd. Zij hadden eenig brood medegenomen, doch aan water hadden zij niet gedacht. Na drie dagen zwervens zijn zij bij den Hollandschen post *Brandwacht* (Suriname) aangekomen, van waar zij naar Paramaribo zijn gebragt. Zij hebben verzocht niet aan het Fransche Gouvernement uitgeleverd te worden, en zich met dit hun verzoek ook gewend aan de Engelsche en Noord-Amerikaansche Consuls. De tegenwoordigheid van het Fransche stoomschip *le Voyageur* op de reede van Paramaribo verontrustte hen.

— Volgens een van Zr. Ms. consul-generaal te Havannah ontvangen berigt, de dato 24 september jl. liet de gezondheidstoestand aldaar nog veel te wenschen over. De cholera was langzaam aan het afnemen, doch maakte nog dagelijks slagtoffers; ook hadden zich gevallen van rotkoorts voorgedaan.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Java Packet*, H. van der Meyden, naar Akyab; *Lourens Koster*, D. R. Kleve, naar Cardiff; *Jan van Brakel*, A. J. Delclisur, naar New-York; *Voyager*, F. Lawson, naar Poole; *Wolf*, P. H. Haubuss, en *Ida Hillechina*, E. G. Brockema, n. ...

Volgens een schrijven van kapit. D. Boelhouwer, voerende het barkschip *Java's Welvaren*, van Amsterdam naar San Francisco, dd. VALPARAISO den 1 september ll., was hij den 31 augustus aldaar binnengeloopen tot herstelling van eenige schade, bekomen in verscheidene zware stormen, rond Kaap Hoorn doorgestaan, en tot ontscheping der geredde equipage van het Engelsch schip *Paramatta* (bevorens gemeld), den 27 junij op 48 gr. 36 min. ZB. en 51 gr. 50 min. WL. gezonken.

HELLEVOETSLUIS den 21 dezer. Gisteren namiddag arriveerde *Albatross* (st.) van Liverpool. De brik *Frederick* is van Schellhoek af- en op de Reede gekomen; de wind W. — Heden morgen arriveerde *Mary & Dorothy*, J. Howard, van Newcastle. En zeilden *Arion*, P. Jork, naar Newcastle; *Vrouw Paulina*, W. A. Wiercks, naar Leith, en *Willem Jan*, A. Storm, naar Bergen. En stoomde in zee *Bordeaux* naar Bordeaux; de wind Z. Z. O.

HELLEVOETSLUIS den 22 dezer. Gisteren namiddag stoomde in zee *de Elve* naar Hamburg; de wind Z. W. — Heden morgen arriveerde *la Rose*, J. le Roy, van Duinkerken. En zeilde *Elizabeth*, H. Matthews, naar Shoreham; de wind Z. O.

BRIELLE den 21 dezer. Heden voor posttijd arriveerden *Prins van Oranje* (st.) van Duinkerken, *Concordia* (st.) en *Diana* (st.) van Londen. En zeilden *Bernard*, H. F. Rix, en *Merchant Packet*, C. Robinson, naar Newcastle; de wind Z. en Z. ten O.

BRIELLE den 22 dezer. Gisteren na posttijd arriveerde *Swanland* (st.) van Grimsby; — heden voor posttijd *Fijenoord* (st.) en *Giraffe* (st.) van Londen, *Sea Gull* (st.) van Hull en *Earl Douglas* (st.) van Newcastle. En stoomde in zee *l' Estafette* naar Duinkerken; de wind Z. ten O.

MAASSLUIS den 21 dezer. Heden morgen zeilden in zee *Eliza*, H. H. de Boer, naar St. Malo, en *Albatross*, T. Brooks, n. Sunderland; de wind Z. W.

MAASSLUIS den 22 dezer. Heden is alhier voor posttijd niets gepasseerd; de wind Z. W.

BROUWERSHAVEN den 21 dezer. De wind Z. ten W. Binnengekomen *Everdina Elisabeth*, C. J. Tönjes, van Pangool n. Rotterdam, en *Stad Dordrecht* (st.) van Londen naar Dordrecht. Door eerstgenoemden gezagvoerder is den 13 dezer, op 49 gr. 50 min. NB. en 4 gr. 30 min. WL., gesein een Nederlandsch barkschip, toonende Rotterdamsche gebruikvlag met nommer 358.

ZIERIKZEE den 17 dezer. Binnengekomen gisteren *Astroom*, H. Kok, van Newcastle voor deze stad, en heden *Hendrika Roelina*, J. Helmers, van Drammen voor Goes.

TEXEL den 20 dezer. De wind W. Z. W. Binnengekomen *le Corse* (st.), kapitein ter zee M. de Montaignac, van Calais; *William Penn* (st.), C. Kaspersma en T. Stenders van Londen, H. C. de Haan van Hull, K. J. Scholtens, K. Brouwer, A. A. Krol en R. Koeman, alle vier van Newcastle, H. N. Petersen van Hoyer, J. Andersen van Drammen, C. Engelstadt van Fredrikstad en J. C. Töpper van Antwerpen. Vertrokken *Magnet* (st.) en *Lord John Russell* (st.) n. Londen.

TEXEL den 21 dezer. De wind Z. Z. W. Binnengekomen *Lion* (st.) en *Ranger* (st.) van Londen, J. H. May van Sunderland en R. Connon van Newcastle; — gisteren nog W. J. Hilbrands van Londen, W. Drent van Stockton, L. Chapman van Grimsby, T. Brown van Ipswich, H. G. Pot van Fredrikstad, C. Knudsen en H. J. Boug van Drammen. Vertrokken heden W. Cummings en K. J. van Kempema naar Londen, A. J. Ouwehand en *Gouverneur van Ewijck* (st.) naar Hull, en 12 Noordsche schippers naar Noorwegen.

ZEILKLAAR te NIEUWEDIEP *Oostergo*, D. C. Claus, naar Newcastle en Ceylon, en *Johannes Linthorst*, J. K. Klunder, n. Livorno.

VLIE den 19 dezer. De wind N. N. W. Binnengekomen niets. Vertrokken S. W. de Boer naar Schotland en G. J. van der Velde naar Fredrikstad.

VLIE den 20 dezer. De wind W. N. W. Binnengekomen J. V. Veenhorst v. Sunderland, J. A. Keun, H. C. de Groot en J. S. Brouwer van Fredrikstad, J. Zwaal van Drammen, W. W. Pekelder v. Norderschleuse en G. Gärlichs van Bremen. Vertrokken J. L. Colle en E. J. Visser naar Stettin, en R. Danielsen naar Kopenhagen.

VLISSINGEN den 21 dezer. Voor Antwerpen bestemd is alhier ter reede gekomen *Viola*, Lowden, van Bahia. — Van ANTWERPEN vertrokken gisteren *Josephine*, Baugniet, naar Valparaiso; heden *de Schelde*, D. Casembroot, naar Singapore, en *Sara Anna Cornelia*, J. H. Rabe, naar Rostock.

Kapitein Eckhoff, voerende het Hanoversch kofschip 3 *Gebrüder*, van Hamburg te Antwerpen aangekomen, heeft den 28 september op 54 gr. NB. en 4 gr. OL. gered de bemanning van het Nederlandsch schip *Heiline*, kapit. H. J. Panjer, op de reis van Hull naar Bremen verongelukt.

AANGEKOMEN: Te MAURITIUS 14 augustus *Aert van Nes*, L. Hazewinkel, van Amsterdam en Bordeaux. Te ST. HELENA 13 september *Cameleon*, J. D. J. van Wijhe, van Batavia, en heeft de reis naar Rotterdam voortgezet. Op de Rivier van SURINAME 9 september *Lodewijk Anthony*, A. Spekman, en 13 dito *Sara*, L. Wildschut, beiden van Amsterdam. Te ST. MALO 15 dezer R. H. Barelds van Rotterdam. Te HAMBURG 19 *Wilhelmina*, Balk, van Texel. Te ALTONA dien dag P. G. Schuur van ..... Op de ELVE 20 H. Riebeling van Amsterdam en J. J. von Holt van Rotterdam. Te BREMERHAVEN 18 K. J. Heins van Utrecht en W. J. Suk van Amsterdam. Te SLEESWIJK 15 *Johanna*, Scholtens, v. Deventer. Te WISMAR 14 A. U. Deen van Harlingen. Te DANTZIG 15 L. Jansen van Medemblik. Te PILLAU 17 H. H. Nieboer van Newcastle. Te KROONSTAD 10 G. H. Botje van Bremen, J. C. Stenger van Newcastle, B. E. F. Schelts van Londen, en H. J. de Boer van Amsterdam.

VERTROKKEN: Van MELBOURNE 4 julij *Sphynx*, G. Wigman, n. Java. Van BREMERHAVEN 15 dezer *Antje*, H. H. Plukker, naar Workington. Van WISMAR 12 K. K. Hangelbroek n. Schotland. Van WOLGAST 15 E. A. Meijer n. Amsterdam. Van SWINEMUNDE dien dag J. G. Olthoff, mede naar Amsterdam; 16 S. H. Hazewinkel naar Groningen en J. A. Hansen naar Whitby. Van DANTZIG 18 *Harmina*, Hazewinkel, *Dina*, Jongebloed, en *Thomas Ellah*, Köhnke, alle drie naar Amsterdam. Van FRIDERICIA 15 G. E. van Dijk naar Nederland. Van RANDERS 14 H. A. Kemper naar Engeland. Van NAKSKOV W. H. Ketelaar naar Londen.

UITGEKLAARD. Van ODESSA 5 dezer *de Hoop*, E. H. Mugge, en 6 *Minerva*, Martens, beiden naar Queenstown of Falmouth.

BALTISHPORT den 9 dezer. Wegens tegenwind alhier binnengeloopen: gisteren K. H. Bekkering, A. E. Zeilinga, R. K. de Boer, S. L. Ekens, K. P. Kiewit, C. B. Jansen, P. K. de Boer, E. T. Muller en J. T. Wilmink, alle negen naar Amsterdam; P. E. Vos en S. Suhr naar Elseneur, B. H. Gust naar de Maas, A. W. Bakker n. Boulogne, J. P. Teensma en *Heimdahl*, Holm, naar Holland, *Antje Witsenburg*, Hangelbroek, naar Groningen, T. M. Jaski, J. Z. Potjer en *Vriendschap*, Mulder, alle drie naar Rotterdam, allen van Kroonstad, en E. P. Vos van Wijburg naar Sevilla; en heden H. W. Ketelaar van Kroonstad naar Zwolle.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 19 en 20 october:

Te LONDEN aangekomen 19 dezer J. W. Goedkoop en F. Freerichs van Amsterdam, E. H. Pluktje en H. Rush van Groningen; 20 H. Wolthekker, mede v. Groningen; — in lading *Borneo*, C. C. Hansen, naar Sydney (N. Z. W.), J. G. Stuitje en H. A. Wolkammer naar Amsterdam; — uitgeklaard *Walvisch*, T. Schut, n. Adelaide (Z. A.), en *Ariel*, Bensley, naar Amsterdam. Te IPSWICH 18 *Twee Gebroeders*, de Vries, van Groningen. Te YARMOUTH 17 M. E. van der Veen van Medemblik. Te HULL dien dag H. Ringe van Dordrecht en T. C. Pluym van Zwolle. Te HARTLEPOOL 16 J. B. Brouwer en 18 *Jan de Witt*, J. Timmermans, beiden v Rotterdam; — vertrokken 18 H. E. de Grooth n. Harlingen. Te STOCKTON 17 J. H. Waterborg v. Amersfoort. Te SHIELDS 18 D. Franken en B. J. Jonker v. Schiedam, M. Ouwehand v. Amsterdam en R. B. Berg v. Bergen. Te DUNDEE 18 D. Deuchars en te ABERDEEN 17 H. Harrison, beiden v. Rotterdam. Te PORTSMOUTH 18 J. B. Altona v. Aarhuus. Te SOUTHAMPTON 19 *Pelican* (st.) van Rotterdam, om de machinerie te herstellen. Te CARDIFF 16 *Joan*, A. van der Tak, v. Amsterdam: 18 *Colombine*, A. J. Andresen, van Rotterdam, en *Marie Julie*, L. C. van Dijcke, van Antwerpen. Te LIVERPOOL 19 J. Todhunter van Amsterdam; — vertrokken 17 J. P. Roelfsema naar Genua, en 19 H. S. Welch naar Rotterdam; — in lading *Zwaluw*, H. D. Visser, naar Singapore.

QUEENSTOWN den 18 dezer. Gisteren is alhier lek', met verlies van scheg, kluiverboom, zeilen enz. binnengeloopen het Amsterdamsch schip *Prins Hendrik*, kapit. J. Goedkoop, van Liverpool naar Port Philip bestemd. Deze bodem is in den nacht van 11 op 12 dezer in aanzeiling geweest met het Russisch barkschip *Hilma*, van Cadix naar Helsingfors, welk schip in den morgen van den 12den is gezonken, en waarvan de equipage door de *Prins Hendrik* is opgenomen en alhier aangebragt.

Het barkschip *Zeemeeuw*, kapitein H. L. Kayser, van Liverpool naar Batavia, is Dublin binnen, heeft, na van de geleden schade hersteld te zijn, den 18 dezer de reis voortgezet.

CARDIFF den 18 dezer. Het schip *Generaal Chassé* (zie ons vorig nommer) is te Penarth op het drooge gehaald en moet lossen. Het loopt met ieder tij vol water.

Het schip *Admiral*, kapit. C. Wieting, van Rotterdam naar New-York, was den 16 dezer op de hoogte van Bevezier.

Het brikschip *St. George de la Mina*, kapitein J. J. van der Eb, van Rotterdam naar de Kust van Guinea bestemd, is in den morgen van 19 dezer met mistig weder en door verleiding van stroom op het Romney-zand aan den grond geraakt, doch des namiddags met behulp der kustwachters af- en te Douvres binnengebragt. Het schip heeft zwaar gestooten, doch overigens, zoo het scheen, geene schade bekomen.

Het schip *Europa*, kapit. Maresca, van Dordrecht naar Venetië, is den 16 dezer Deal gepasseerd.

Het schip *Thelina*, kapit. H. P. de Boer Sap, van Newport naar Dantzig, was den 15 dezer op de hoogte van Seaford.

GEPRAAID: Den 7 september, bij Ascencion, *Theresia*, M. A. Smits, van Batavia naar Rotterdam. Den 10 dezer (hoogte niet opgegeven) *Vriendschap*, F. W. E. Schuchard, van Londen naar Sydney.

CARGA-LIJST.

IVANHOE, TH. ROBERTSON, van *Leith*.

100 ton Gietijzer, *C. L. Roechling en Co.*; 61 v. Haring en 7 b. Garen, *S. A. le Vino en Co.*; 1 k. Koopm., *D. Burger en Zn.*; 2 k. Garen, *Bezeth en Co.*; 1 k. Koopm., *L. Mayer en Co.*; 2 fust Ale, *W. Erkelens*; 40 b. Graszaad, *Havelaar en Taylor*; 1 b. Linnen, *v. Dulken, v. Dorp en Co.*; 47 b. Garen, *C. L. Ringrose en Co.*; 3 b. dito, *Cruys, van Casteel en Knight*; 2 v. Potasch en 77 v. Aluin, *M. Retemeijer en Co.*; 1 b. Linnen, *H. Braakman en Co.*; 1 k. Ale, *P. A. v. Es en Co.*; 1 b. Garen en 50 v. Haring, *C. Hemmann en Co.*; 2 b. Linnen, *J. B. Crol en Co.*; 3 b. en 1 k. Koopm., *Allan en Co.*; 2 b. en 1 k. dito, *Knowles en Smith*; 3 k. en 1 b. dito, *Bahlmann en Co.*; 2/2 en 120/4 v. Haring, *F. W. C. Blom*; 1 k. Koopm., *A. Bryce*, te Amsterdam; 1 v. en 1 k. Ale, *Dekker en Vriesendorp*, te Dordrecht.

CATHARINA ALLEGONDA, L. THADEN, van *Cardiff*.

5357 stav. en 235 boss. IJzer, 3159 stuks en 100 boss. Plaatijzer, *E. S. de Jonge*.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Nijverheid*, kapit. *G. F. Bus*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA en SOERABAIJA, voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Fregatschip *Hendrika*, kapitein *P. Admiraal*, om den 7 November te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

DUNDEE, het Engelsch Schoenerschip *Tay*, kapitein *David Brown*. Adres ten kantore van *George Levingston* en van *J. A. Houwens*.

GENUA, het snelzeilend Schoener-Hoekerschip *Voorwaarts*, kapitein *J. Vink*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Campagne-Fregatschip *Prinses Marianne*, kapit. *Fl. Rietmeijer*, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor; om den 20 October te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

KONINGSBERGEN, het Nederlandsch Kofschip *Mina en Willem*, kapitein *H. H. Bakker*; *sluit Saturdag den 23 dezer*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Deensch Jagtschip *Anne Catharina*, kapitein *A. Nielsen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Deensch Jagtschip *Ellen Kirstine*, kapitein *P. Rasmussen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Deensch Schip *L. N. Hvidt*, kapit. *H. R. Hansen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

VALPARAISO, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Barkschip *Kinderdijk*, kapitein *W. Ouwehand*, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederl. Schoenerschip *Zeus*, kapit. *L. Oversluizen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 15 October*. Spanje 3 per cents 47¼ geld; dito 1 per cents 26$\frac{1}{16}$; Rentel. Schuld 6$\frac{1}{16}$; Coupons 2¼.

Den 16den. Spanje 3 per cents 47⅛; dito 1 per cents 26$\frac{1}{16}$.

PARIJS *den 20 October*. Frankrijk 3 per cents 81 a contant en 81. 60 tegen ultimo; dito 4½ per cents 105. 60 a contant en 106. 35 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2875; Napels 105; Spanje 1 per cents 25¼; dito Binnenl. 3 per cents 46¼; Rusland 4½ per cents 104.— A contant sloten de 3 per cents Fransche fondsen 90 en de 4½ per cents 40 cent. lager dan gisteren.

Den 21sten. Frankrijk 3 per cents 81. 40 en dito 4½ per cents 106. 65, beide tegen ultimo.

LONDEN *den 20 October*. De 3 per cents Geconsolideerden 100¾ a ⅞ a contant en 100⅞ voor rekening; de Gereduceerden 99⅞ a ⅞; de Actien van de Bank 222½; Rusland 5 per cents 119 a contant; dito 4½ per cents 105¼; Spanje 3 per cents 51¼ a contant, en dito nieuwe Uitgest. 25⅛; Mexico 3 per cents 24¾ a 25; Peru 6 per cents 102 a 104; dito 3 per cents Uitgest. 61 a 63; Venezuela 41½; Holland 2½ per cents 64¾ a 65¼, en dito 4 per cents Certific. 96 a 97; Turksche leening 4½ a 5 premie. De Wissel op Amsterdam den 19 dezer 11, 18 a ½; op drie maanden 12, en op Rotterdam 12, a 12, 0½.

Den 21sten. De 3 per cents Geconsolideerden 100¾; Spanje 1 per cents 25⅜.

ANTWERPEN *den 21 October*. België 2½ per cents 55¼. Spanje 1 per cents 25⅜ geld; dito Binnenl. 3 per cents 46$\frac{5}{16}$; Metaliek 5 per cents 81 geld.

AMSTERDAM *den 22 October*. Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 63¼ a 65⅛, gebl. 65¼; idem, 3 pc., 76; idem, 4 pc., 94¾ a 95, gebl. 94$\frac{15}{16}$; O. I. Leening 1844, 4 pc., 94½. België, Cert. bij *Rothschild*, 2½ pc., 51$\frac{11}{16}$ a 51⅝. Frankrijk, Cert., 3 pc., 75⅞ a 75¾, gebl. 75¼. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 107⅞; Negot. 1831 en 1833, 5 pc., 96¼; idem 1840, 4 pc., 91. Spanje, Nieuwe, 1 pc., 25⅜ a 25⅝, gebl. 25½; Binnenl., 3 pc., 46⅛ a 46¼, gebl. 46¼; Cert. Coup. Sp. Com. 3$\frac{5}{16}$ a 3$\frac{1}{16}$; Amortisable Schuld 6$\frac{7}{16}$. Portugal, 4 pc., 38¼. Oostenrijk, Weenerb., 4 pc., 69; Metaliek, 5 pc., 77⅛ a 77¼; idem 1847, 2½ pc., 40¼ a 40⅜; idem 1851, 2½ pc., 39⅛ a 39$\frac{13}{16}$; id. 1849, 5 pc., 90⅛ a 90$\frac{15}{16}$; id. letter B, 5 pc., 90 a 90⅛. Polen, Oblig., 4 pc., 85¼. Mexico, te Londen, Nieuwe, 3 pc., 25¼.

AMSTERDAM *den 22 October*. Hamburg 2 maanden *f* 35$\frac{3}{16}$, idem zigt *f* 35$\frac{5}{16}$; Londen 2 maanden *f* 11. 87½ pap., idem zigt *f* 11. 92½ pap.; Lissabon en Porto 3 maanden *f* 41¾; Petersburg 2 maanden *f* 186, Disconto 2 pc.

ROTTERDAM *den 22 October*. Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc., 65⅛; idem idem, 4 pc., 95⅛. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 51$\frac{11}{16}$ h. k., 52 h. k. Spanje, Buitenl., 1 pc., 25$\frac{5}{16}$; Coupons *Ardoin*, bewijzen 3$\frac{5}{16}$ l. k., 3$\frac{1}{16}$ h. k., 3⅛ gebl. k.; Amortisable 6⅛ l. k., 6$\frac{7}{16}$ h. k. Portugal, te Londen, 4 pc., 38¼. Oostenrijk, N. Metall., 5 pc., 90$\frac{15}{16}$ l. k.; idem, 2½ pc., 40⅛. Grenada, 2 pc., 21¼. Keur-Hessische Loten *f* 62. Mosquito Akkers 2¼ c. l. k, 2⅞ c. h. k.

ROTTERDAM *den 21 October*. Hamburg 2 maanden *f* 35⅛, kort *f* 35½; Parijs 2 maanden *f* 56$\frac{5}{16}$, kort *f* 56$\frac{7}{16}$; Bordeaux 2 maanden *f* 56, kort *f* 56¼; Frankfort 6 w. *f* 99.

Den 22den. Londen 2 maanden *f* 11. 85, kort *f* 11. 90.

AMSTERDAM *den 22 October*. TARWE tot vorige prijzen aan Cons. verkocht; 130 ℔ bonte Pools. *f* 308; 129 ℔ O. Marksche *f* 280; 131 ℔ Cubanca *f* 255; 131 ℔ bonte Pools. *f* 315; 128 ℔ dito *f* 296, 130; 131 ℔ Lubecker *f* 280; 129 ℔ bonte Poolsche *f* 306.— ROGGE: Gedroogde *f* 3 lager, Ongedroogde prijshoudend; verkocht in Entr.: 119 ℔ N. Arch. *f* 179; in Cons.: 122 ℔ Pruiss. *f* 210; 124 ℔ dito *f* 216. — GERST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT in een doen: 122 ℔ N. Holst. *f* 224. — KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk £ 55; in Sept. eerstk. £ 59; in Nov. eerstk. £ 55; in April eerstk. £ 58. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 31⅛ a ¼; Vlieg. *f* 31½; 1 Nov. eerstk. *f* 31⅛ a *f* 31; 1 Dec. eerstk. *f* 31⅛; 1 Mei eerstk. *f* 31, 1 Sept. eerstk. *f* 34½. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 30½; Vlieg. *f* 29½; 1 Dec., Maart en April eerstk. *f* 30⅛. — RAAPKOEKEN, HENNEPOLIE: op 6 weken *f* 40; Vlieg. *f* 39. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 81 a *f* 103, per 1040 st., *f* 70 a *f* 74.

DORDRECHT *den 21 October.* Heden waren de middelprijzen der volgende Artikelen per mud: Witte Tarwe *f* 9. 30, Roode dito *f* 7. 30, Rogge *f* 7. 30, Vroege Gerst *f* 5. 20, Late dito *f* 5, Ongepelde Spelt *f* 5. 50, Boekweit *f* 6. 80, Haver *f* 2. 90, Witte Boonen *f* 10, Groene Erwten *f* 9. 50, Paardenboonen *f* 5. 60, Raapolie, het vat, *f* 32. 75, Lijnolie, idem, *f* 32. 50, Koolzaad, het mud, *f* 10. 40, Lijnzaad, idem, *f* 8. 95.

SCHIEDAM *den 21 October.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 20; Amsterd. proef, id. id., *f* 21. 25. Zonder de belasting.

Den 22sten. Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 20. 50; Amst. proef, idem idem, *f* 21. 75. Zonder de belasting.

OPENBARE VERKOOPINGEN
van HUIZEN, enz.,
IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,
Donderdag den 21 October.

N.° 1. Het *Pand*, bestaande in twee *Benedenhuizen*, *Bovenwoningen*, *Zolders* en *Erve*, zijnde een Benedenhuis ingerigt tot Broodbakkerij, aan de noordzijde van den Binnenweg, op den westhoek der Crispijnlaan, wijk 15, n.s 373 en 374. In trekgeld *f* 14100.

N.° 2. Het *Huis*, *Bovenwoningen*, *Open Plaats* en *Erve*, achter N.° 1, in de Crispijnlaan, wijk 15, n.° 164. In trekgeld *f* 3050.

N.° 3. Het *Winkelhuis*, *Bovenhuis*, *Open Plaatsje* en *Erve*, aan de zuidzijde van den Binnenweg, wijk 15, n.° 602. In trekgeld *f* 4175.

N.° 4. Het *Huis*, *Bovenwoning* en *Erve*, en *Open Plaatsje* naast het voorgaande, wijk 15, n.° 603. In trekgeld *f* 2025.

N.° 5. Het *Pand*, bestaande in twee *Benedenhuizen*, *Bovenwoningen* en *Erve*, als voren, wijk 15, n.° 604. In trekgeld *f* 4775.

N.° 6. Het *Huis*, *Bovenwoning* en *Erve*, als voren, wijk 15, n.° 605. In trekgeld *f* 1800.

N.° 7. Het Stuk *Open Grond* of *Bleekveld*, (genaamd PAS BUITEN), *Waschhuis* en *Bovenkamers*, gelegen achter N.s 3, 4, 5 en 6. In trekgeld *f* 3025.

Getrouwd

G. VROLIK
en
D. M. DUURING.

Rotterdam den 20 October 1852.

Heden beviel van eenen ZOON M. C. DE MONCHY, geliefde Echtgenoote van

F. C. DUTILH.

Eenige kennisgeving.

Rotterdam 20 October 1852.

Heden beviel van een ZOON *J. MEES*, geboren DUNLOP.

Rotterdam den 21 October 1852.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON G. M. BOOGAARD, Echtgenoote van

P. VAN DEN AREND.

Rotterdam den 22 October 1852.

Deventer 20 October 1852. Heden beviel van eene doode DOCHTER Vrouwe *B. A. STORM VAN 'SGRAVESANDE*, geboren BESIER.

Heden overleed, tot onze innige droefheid, onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer PIETER VERSTEEG, *Oud-Apotheker* alhier, in den gezegenden ouderdom van ruim tachtig jaren.

Rotterdam den 18 October 1852.

P.R VERSTEEG.
D. DIRKSEN.

Heden overleed onverwacht, in den ouderdom van ruim 46 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, H. VAN SUYLEKOM *Junior*. Wat ik in mijnen ziekelijken toestand met vijf Kinderen en de wederzijdsche Betrekkingen in hem verliezen, zal ieder die hem kende ligtelijk beseffen.

Uitwendige rouwteekenen zullen niet gedragen worden. Men gelieve deze ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

G. VAN DER TORREN,
Wed. H. VAN SUYLEKOM *Junior*.

Rotterdam 21 *October* 1852.

De **Affaire** wordt op denzelfden voet voortgezet.

Heden overleed ons geliefd jongste Kindje, ANNA, den leeftijd van slechts twee en eene halve maand bereikt hebbende.

Rotterdam 21 *October* 1852.

E. J. M. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT.
A. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT,
VAN DUYM.

Eenige kennisgeving.

KONINKLIJKE NEDERDUITSCHE SCHOUWBURG,
ONDER DIRECTIE VAN DE HEEREN
A. PETERS EN J. E. DE VRIES.
Op Saturdag 23 October 1852.
N.° 2 in het Abonnement.

SIMPSON EN COMPAGNIE, Blijspel, in drie bedrijven, vrij gevolgd naar het Engelsch, van *Poole*. In een geruimen tijd niet vertoond. Waarin de Heer *Roobol* de rol van *Simpson* zal vervullen. — Gevolgd door: **HET ONGELIJKE HUWELIJK**, of *de Jonggehuwde Franschman*, Blijspel, in drie bedrijven, naar het Fransch (*Le jeune Mari*), door den Heer *V. van Overvest Kup.* Aanvang ten zes ure. De Prijzen der Plaatsen zijn als naar gewoonte. De Plaatsen kunnen als gewoonlijk besproken worden tot drie ure 's namiddags.

Théâtre de Rotterdam.
Les Artistes du Théâtre Français d'Amsterdam;
LUNDI 25 OCTOBRE 1852:
FRA DIAVOLO, *Opéra d'*Auber.
YORK, *Comédie Vaudeville.*
On commencera à 6½ *heures.*

Loges . . . . *f* 2. 50.	*Parterre f* 1. 50.
Amphithéâtre - 2. —.	*Galerie* - 0. 75.

ACADEMIE
VAN BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN.

KUNSTBESCHOUWING,
MET DAMES,
op Maandag 25 October 1852,
des avonds ten 7 ure.

GENERAL
STEAM NAVIGATION COMPANY.
LONDEN & ROTTERDAM.

De MAAL-STOOMPAKETTEN vertrekken met *PASSAGIERS en GOEDEREN:*

WOENSDAG 27 October, 's morgens **10** ure,
SATURDAG 30 „ 's middags **12** „

Bovendien voor ***VEE en andere GOEDEREN:***

De *Giraffe*, Kapit. *Goodburn*, iederen ***Vrijdag***,
„ *Attwood*, „ *Cheeseman*, iederen ***Dingsdag of Woensdag.***

De Agenten **W. SMITH & P. A. VAN ES.**

STOOMJAGTEN,
varende tusschen
ROTTERDAM, MIDDELBURG
en daar tusschen gelegene Plaatsen.
OCTOBER 1852.

Van ***Rotterdam.***	Van ***Middelburg.***
Dingsdag **26**, 's morg. **5** ure.	Zondag **24**, 's morg. **9** ure.
Donderd. **28**, „ **6** „	Woensd. **27**, „ **10½** „
Zaturdag **30**, „ **8** „	* Vrijdag **29**, „ **5** „
	* Zondag **31**, „ **5½** „

Op de § gemerkte dagen zal, bij geregelde aankomst van den Spoortrein, te Rotterdam die aankomst worden afgewacht en op de ⌣ gemerkte dagen zal men gewoonlijk de ten 9½ ure van Rotterdam naar Nijmegen varende Stoomboot te Dordrecht kunnen aantreffen.

Op de * gemerkte dagen is de overtogt wegens Stroomstegenstand van langeren duur dan op de overige.

Er bestaan **Diligence-Diensten** tusschen ***Middelburg*** en ***Vlissingen***, ***Zierikzee*** en het Veer te ***Zijpe, Goes*** en het Veer te ***Wolfaartsdijk.***

Zeevaartkundige School,
te ROTTERDAM.

De COMMISSIE van BESTUUR voor de **Zeevaartkundige School** berigt hiermede, dat de **OPENING** van den **CURSUS** in de **WIS- en ZEEVAARTKUNDE**, voor het volgende Studiejaar, is bepaald op Maandag 8 November aanstaande, terwijl de **INSCHRIJVING** der **LEERLINGEN** zal plaats hebben Vrijdag den 5 November bevorens, 's morgens van *elf* tot *één* ure, in het Lokaal boven de Beurs.

Rotterdam den 22 October 1852.

De Commissie voorn.,
J. F. HOFFMAN, *President.*
D. BLANKENHEYM, *Lid en Secretaris.*

*** B. J. RIETMAN, **Kleederbleeker**, op de Schie, aan de Coolschekade, heeft het genoegen, zijnen geëerden Begunstigers en verdere Stadgenooten te kunnen berigten, dat hij zich thans, beter dan ooit, in staat gesteld ziet, door nieuwe doelmatige Localiteit, om de WASSCHEN, naar keuze, ook droog te huis te bezorgen, en neemt hiermede de vrijheid zich bij voortduring in de toegenegenheid zijner geachte Stadgenooten minzaamst aan te bevelen, tevens de verzekering gevende, door zeer civiele en prompte bediening, zich het vertrouwen steeds waardig te betoonen.

Bleekerij, genaamd ***de Goudsbloem en Palmboom***, wijk 14, n.° 489.

Rotterdam den 18 October 1852.

*** B E K E N D M A K I N G,
ingevolge Artikel 31 *van het Wetboek van Koophandel.*

Bij Notariële Acte, in dato den 20 October 1852 te Rotterdam gepasseerd, deugdelijk geregistreerd, is tusschen de Ondergeteekenden REINIER BORDEWIJK *Junior* en REIJER VAN SOMEREN, beide Kooplieden, wonende te Rotterdam, bepaald dat de tusschen hen te dezer Stede gevestigde **VENNOOTSCHAP**, onder de Firma van *VAN SOMEREN & BORDEWIJK*, bestaande in den **Handel** in **Verwwaren, Lakken** en **Vernissen** en daarbij behoorende **Artikelen**, alsmede in den **Verkoop** der Geoctroijeerde **Muur-, Hout-, IJzer- en Loodverwen** der Heeren VAN SOMEREN & COMPAGNIE, ontbonden is, te rekenen van den vijftienden dezer maand, en dat met de Liquidatie der nog loopende Zaken der evengemelde Firma uitsluitend belast zal zijn de ondergeteekende ***Reijer van Someren.***

Rotterdam den 20 October 1852.

R. BORDEWIJK, *Jr.*
R. VAN SOMEREN.

*** Ten gevolge van de bovenstaande Bekendmaking heeft de Ondergeteekende de eer te berigten, dat de daarbij vermelde **Handel** in **Verwwaren, Lakken** en **Vernissen** en daarbij behoorende **Artikelen**, alsmede de **Verkoop** der Geoctroijeerde **Verwen** van VAN SOMEREN & C.IE, door en voor privé rekening van den Ondergeteekende is en wordt voortgezet, te rekenen van den 15 dezer maand af, zich aanbevelende in hetzelfde vertrouwen, hetwelk de voorschreven Firma heeft mogen genieten.

Het ***Kantoor*** blijft gevestigd in den ***Oppert***, wijk 6, n.° 252, alhier.

Rotterdam den 20 October 1852.

R. VAN SOMEREN.

Haagsche Banket- en Koekbakkerij.

De Ondergeteekende berigt bij deze aan zijne geëerde Begunstigers, zoo binnen als buiten deze Stad, dat hij zijn **WINKEL** aan het **Haagscheveer**, wijk 6, n.° 377, heeft verplaatst het **zesde huis verder**, naar de zijde der Delftschepoort, n.° 371; zich verder minzaam aanbevelende.

NB. Diegenen mijner Begunstigers, welke zich van mijne *Bossche* KOEK, PONTEKOEK of BROKKOEK en SCHIL- of MAAGKOEK bedienen, worden vriendelijk verzocht op bovenstaande Advertentie wel acht te willen geven.

W. F. SALOMONS.

Rotterdam den 23 October 1852.

MANUFACTUREN
EN
MODES.
W. MORLEY,
Hoogstraat, 7—81,

berigt zijnen geëerden Begunstigers op ***aanstaanden Maandag*** en ***Dingsdag, den 25sten*** en ***26sten dezer en volgende dagen,***

DE NIEUWSTE PARIJSER MODES,

van **HOEDEN, MUTSEN, LINTEN, BLOEMEN enz.**, de Nieuwste en Smaakvolste **MODELLEN** van **MANTELS, MANTILLES enz.**, ***ter expositie*** te zullen stellen. Op nieuw is ontvangen een groot Assortiment der Nieuwste uitgekomen **WINTER-ARTIKELEN** in **Drap d'Ermine, Drap Sultana, Satins de Laine** en andere **Dames Lakens**, Effen en Geruite **Tartans**, ***Fransche*** en andere **Merinossen, Robes Bayadères** en **Siriennes Brodées, Cachemires**, Nieuwe **Zijden Stoffen, Châles, Châles Longs, Stella's, Broderien** en meerdere **Nouveautés.**

Het reeds zoo lang genoten vertrouwen dankbaar erkennende, blijft hij zich voortdurend bij deze gunstig aanbevelen, daar de vele connectien, zoo binnen als buiten de Stad, het niet doenlijk maken afzonderlijke Circulaires te zenden.

ALLAN & Co.

geven het geëerd Publiek kennis van de Ontvangst voor het

WINTER-SAIZOEN

der **Nieuwste ZIJDEN STOFFEN**, Effen en Gewerkte ***Fransche*** **MERINOSSEN, CACHEMIRES, TARTANS, DAMES-LAKENS, SATINS DE LAINE**, Effen en Geruite **FLANELLEN, ROBES BAYADÈRES** in alle Stoffen; zoo ook ontvingen zij een groot en schoon Assortiment **CHALES, CHALES LONGS, STELLA'S**, enz., in alle Soorten, en eene exquise Partij **BRODERIES.** Overigens is hun Magazijn ruim voorzien van alle andere ARTIKELEN, voor het AANSTAANDE SAIZOEN geschikt.

De NIEUWE MODELLEN van Mantels, Mantilla's, Hoeden en Mutsen en vele NOUVEAUTÉS

zullen worden gepresenteerd van af ***MAANDAG 25 OCTOBER.***

Magazijn van Manufacturen, Modes, Zijden Stoffen enz. enz.

BÜNNEKAMP & MÄHLER,
Grootemarkt, hoek van de Nieuwstraat,

hebben de eer te berigten, dat zij de **Nieuwste MODELLEN** van **MANTELS** ontvangen hebben; alsmede eene ruime Sortering in de **Nieuwste** en **Fraaiste ZIJDEN** en **WOLLEN WINTER-STOFFEN, Geruite** en **Doorgewerkte OMSLAGDOEKEN** en **CHALES LONGS**, benevens vele andere **Nieuwe ARTIKELEN** voor het ***Winter-Saizoen.***

DE PILLEN VAN HOLLOWAY
*zijn een zeker Middel tegen de **Waterzucht.***

De Heer JAMES SMITH, in de Oxfordstraat te Manchester woonachtig, was sedert jaren aan Waterzucht onderhevig geweest. Zijn geheele Ligchaam en vooral de Beenen waren steeds buitengewoon gezwollen en men voedde geene hoop meer op zijn herstel. Behalve dat hij eenigen tijd had doorgebragt in een Ziekenhuis, waren door hem alle middelen beproefd, welke gewoonlijk door Waterzuchtigen gebezigd worden, doch alles te vergeefs, en men verklaarde hem voor onherstelbaar. Toen nam hij zijne toevlugt tot de **Pillen** van ***Holloway***, door welk geneesmiddel spoedig de zwelling verdween en hij nu volmaakt gezond is.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND**, Depôthouder te **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede te **Londen**, Strand, **244**, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de **prijzen** thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN	van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF.....	„ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

** De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van den 21 Oct. ll. meldt, dat het ten deele toe te schrijven is aan de belangstellende zorg van den Burgemeester van Vlaardingen, dat de Rijskade van den onder de gemeenten Maasland en Vlaardinger Ambacht gelegen Broekpolder nog *niet* is doorgebroken. Het ware te wenschen, dat de Redactie van gemelde Courant de ingezondene Berigten beter overname, want dan zoude dezelve opgemerkt hebben dat het geenszins de Burgemeester van *Vlaardingen* is, maar de Burgemeester van **Maasland,** aan wien men dit te danken heeft.

DOOFHEID.
Oorsuizingen. Verdooving.

Eene zeer bejaarde Dame te Rotterdam heeft het **Gehoor** terug gekregen door de Raadgevingen van den Heer Dr. **MÈNE.** Zij is bekend bij den Heer *VAN SANTEN KOLFF*, Apotheker, en aan het Hôtel **St. Lucas,** waar men insgelijks zijne Memorien van het Instituut, *Academie der Wetenschappen te Parijs* (1850), gevoegd bij de 6de Uitgave van zijn Werk, dat hij uitgegeven heeft, lezen kan, en waarin een aantal Brieven voorkomt van voorname Personen, onderanderen van den Heer MIJER, Controleur der Registratie te Kampen, die getuigt dat de Heer **MÈNE** hem van bovenstaande 20 jaren oude Kwalen genezen heeft. De Heer **MÈNE** is nog in het Hôtel **St. Lucas** te spreken, maar verlaat Rotterdam binnen weinige dagen, om zich naar Amsterdam, in het Hôtel **Groote Doelen,** te begeven.

TER OVERNEMING wordt aangeboden: eene zeer solide **TIMMERMANS-AFFAIRE** in **Rotterdam.** Die hiertoe genegen zijn, moeten de vereischte Theoretische en Practische kennis bezitten, alsmede over eenige Gelden kunnen beschikken.

De tegenwoordige Eigenaar verlangt dezelve over te doen, om rede hij zich uitsluitend aan eene andere, door hem gedreven wordende Zaak, wil wijden.

Alleen op eigenhandig geteekende Brieven zal worden acht gegeven. Adres *franco* letter A, bij den Boekhandelaar *H. V. VAN GOGH* te Rotterdam.

** PUBLIEKE VEILING, op Maandag den 25 October 1852, des voormiddags ten *half elf* ure, in het Logement **de Zon,** aan den Steiger, van circa **180 Lasten ROGGE,** meer en minder door zeewater beschadigd, aangebragt van Odessa, per het Schip *Aristides*, Kapitein *Hoff*, liggende in Ligters. Informatien te bekomen ten Kantoren van JOH.s DE KUYPER & ZOON en MENSING & DE KUYPER.

** PUBLIEKE VERKOOPING, Maandag 25 October 1852, des voormiddags ten half elf ure, in het Logement **de Zon,** aan den Steiger te Rotterdam, van circa **68 Lasten ROGGE,** meerder en minder door zeewater beschadigd van Archangel, laatst van Harlingen, aangebragt met het Schip *Henriette Jeltina*, Kapitein *J. C. Hohnfeldt*, liggende in Ligters.

Nadere onderrigting ten Kantoren van *SCHADEE & Co.* en *W.M & ALB. SMALT & Co.*

** OPENBARE VERKOOPING, te *SCHIEDAM*, op Dingsdag den 26 October 1852, des namiddags ten één ure, binnen de Koopmansbeurs aldaar, van circa **170 Lasten ROGGE,** minder en meer door zeewater beschadigd van Odessa aangebragt met het schip *Jacoba*, kapitein *H. L. Bakker*, thans liggende op Zolders en in Ligters, zoo als nader zal worden aangewezen. Nadere onderrigting bij den Makelaar *H. C. RIJNBENDE*, te Schiedam, en bij *W.M* en *ALB.S SMALT & Co.* te Rotterdam.

** De **Commissie** van **Administratie** over de **Gevangenissen** te **Rotterdam** zal, behoudens nadere approbatie van Zijne Excellentie den Minister van Justitie, op Woensdag den 27 October 1852, des avonds ten 5 ure, in het Locaal der Gevangenissen, in het openbaar, bij beslotene en op zegel geschreven Biljetten, welke uiterlijk des namiddags ten 4 ure moeten zijn ingeleverd, aanbesteden: De aldaar van 1 Januarij tot ult.o December 1853 benoodigde **LEVENS-** en **ONDERHOUDS-ARTIKELEN**, bestaande in *Rogge-*, *Tarwe-* en *Wittebrood*, *Aardappelen*, *Rundvleesch*, *Rundvet*, *Boter*, *Schenkelvleesch*, *Gort*, *Rijst*, *Gele* en *Groene Erwten*, *Tarwebloem*, *Groenten*, *Zout*, *Peper*, *Azijn*, *Patent-* en *Raapolie*, *Kaarsen*, *Groene Zeep*, *Koffij*, *Cichorei*, *Zoete-* en *Karnemelk*, *Roode Bordeaux Wijn*, *Bier*, *Stroo*, *Grove Engelsche* en *Fijne Steenkolen*, *Baggerturf*, *Bezems* en *Boenders*, benevens *Bureau-* en *Schrijfbehoeften*. Breeder omschreven in de Voorwaarden, welke dagelijks in gemelde Gevangenis ter lezing liggen, alwaar inmiddels bij den Kommandant alle verlangde informatien te bekomen zijn.

** BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, zullen op Saturdag den 30 October 1852, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize, aanbesteden: Het **LEVEREN** van de benoodigde hoeveelheid **STEENKOLEN**, voor de verschillende Kantoren der Gemeente-Administratie, op de Voorwaarden welke daarvan, met uitzondering van de Zondagen, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, op de Plaatselijke Secretarie ter lezing liggen.

** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING. De Notaris *JOHN ANTHONY GROSHANS*, residerende te Rotterdam, als daartoe last hebbende, is voornemens om op Woensdag den 10 November 1852, des namiddags ten vier ure, in het Lokaal der Notarissen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een hecht, sterk en wel gesitueerd **PAND,** bestaande in Twee **Winkelhuizen, Bovenwoningen, Kelder** en **Erve,** staande en gelegen te Rotterdam, aan de westzijde van de Korte-Wijnbrugstraat, wijk B, n.o 163 oud, en wijk 2, n.o 166 nieuw, Kadaster sectie G, n.s 246 en 247. Grondlasten 1852 *f* 41. ct. Huurwaarde (zie Aanplakbiljet) *f* **452. 20** in het jaar. Het te veilen Perceel is te aanvaarden op den 1 Januarij 1853.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den genoemden Notaris *GROSHANS*, in de Lombardstraat; het te veilen Pand zal twee dagen vóór en des voormiddags van den dag der veiling door ieder kunnen worden bezigtigd.

** De Notaris *P. DE VRIES*, te Middelharnis, als gelaste van zijnen Principaal, zal op Vrijdag den 29 October 1852, des morgens om *tien ure*, op de Scheepstimmerwerf van den Heer **J. Peeman,** te Middelharnis, in het openbaar, op Dag van Betaling, verkoopen: **40 stuks Zware, Gladde Zeeuwsche YPEN BOOMSTAMMEN en TAKKEN,** waaronder er zijn van 1 El 80 Duim in omtrek en van 10 El lengte.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

door en ten Huize van den Boekverkooper *J. F. K. SCHWAEBE*, in den Oppert te Rotterdam. HEDEN AVOND, **ATLASSEN, SCHRIJFBEHOEFTEN, PLAATWERKEN, LIEFHEBBERIJEN** en **NAGEKOMEN BOEKEN.**

BOEKVERKOOPING
te *Rotterdam.*

Op Maandag den 8sten November 1852 en *volgende dagen*, zal door de Boekhandelaren *J. VAN BAALEN & ZONEN*, ten overstaan der Notarissen *DALEN & LAMBERT*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, op de Gelderschekade te Rotterdam, publiek verkocht worden:

Eene belangrijke Verzameling **BOEKEN,** in onderscheidene Talen en Vakken van Wetenschap, onder welke uitmunten in folio: een buitengemeen fraai Exemplaar van de HISTOIRE DE LA BIBLE, van MORTIER, *Novum Testam. Graecum a Woide*, *Critici Sacri*, 9 vol., een heerlijk Exemplaar der Werken van FLAVIUS JOSEPHUS, MET DE PLATEN VAN LUIKEN, *Plutarchus* 1535, LA BORDE, *Description de la France*, 12 tom., 6 vol., ZURLAUBEN et LA BORDE, *Voyage Pittoresque de la Suisse*, 4 vol., OTTO Thesaurus, 5 vol., MEERMAN, Thesaurus, 7 vol., POTHIER, Pandectae, 3 vol., CUJACIUS, Opera, 9 vol., ANSELMUS, Opera, WEINMAN, Bloemdragende Gewassen, 10 deelen, TREW, uitgezochte Planten, het fraaije en zeldzame Werk van HEDWIG, DESCRIPTIO MUSCORUM FRONDOSORUM, 4 vol.; RUMPHIUS, *Amboinsch Kruidboek*, 4 vol., KNORR, *Versteeningen*, 4 vol., WEBERS, *Anatomische Atlas*, GLUGE, ALBERS, BOURGERY ET JACOB *Anatomies*, WENZEL, RAYER, enz., enz. In quarto: VAN DER PALM'S BIJBEL, een fraai Exemplaar van TEYLERS Godgeleerd Genootschap, 34 deelen, EEN HEERLIJK EXEMPLAAR DER WERKEN VAN JACOB CATS, SCHEIDIUS, *Glossarium* met eigenhandige Aanteekeningen van BORGER, SCHELLER's *Lexicon*, BÉLIDOR, *Architectuur Hydraulique*, enz., enz. In Octavo: de beste Theologische en Historie Schrijvers, eenige goede Dichters, eene belangrijke Verzameling van de beste Taalkundige Werken en Woordenboeken, eenige Regtsgeleerde, waaronder een uitmuntend Exemplaar van MERLIN, REPERTOIRE ET QUESTIONS 52 VOL.; eenige Natuurkundige, waaronder twee heerlijke Exemplaren der Werken van BUFFON, eene uitgebreide Verzameling van de beste GENEES- en HEELKUNDIGE WERKEN, eene groote partij van de beste en nieuwste Romans en eenige Mengelwerken, onder welke twee uitmuntende Exemplaren der OEUVRES DE VOLTAIRE, 75 VOL. en 66 VOL.; de zeldzame uitgave van SHAKESPEARE van JOHNSON en STEEVENS, enz., enz. Benevens eenige *Chirurgicale Instrumenten*, fraaije *Boekenkast*, enz., enz.

Alles zal te zien zijn op Vrijdag en Zaturdag den 5den en 6den November, op de gewone uren.

De **Catalogus** wordt bij bovengemelde Boekhandelaren uitgegeven.

** De Boekhandelaars *MENSING & DE KONING*, geven heden uit:

De TWEEDE DRUK der
NIEUWE-WIJKVERDEELING

van alle de **GEBOUWEN** der Stad ***ROTTERDAM*** en ***JURISDICTIE***, vermeerderd met den **Aanbouw der Nieuw gebouwde Panden** en **N.s** sints 1846. Prijs **60** *Cents*.

INGEZONDEN STUKKEN.

Rotterdamsche Schouwburg.

Waar we ons er toe zetteden, om in korte trekken de indrukken weêr te geven, die wij laatstleden saturdag bij de opvoering van het treurspel HAMLET ontvangen hadden, meenden wij eerst kortelijk eenige beschouwingen te laten voorafgaan over het meer of min voordeelige dat er voor ons Rotterdammers in de vereeniging der beide hoofdtooneelen gelegen is; dan wij werden hiervan terug gehouden, omdat wij in den laatsten tijd niet in de gelegenheid waren de kennis met al de verschillende personen van het Amsterdamsche gezelschap te vernieuwen, en dus, waar wij ons door de herinnering van vroeger lieten leiden, gevaar liepen een voorbarig en onjuist oordeel te vellen. Wij zullen, naar wij ons voorstellen, in den loop van het speelsaizoen gelegenheid te over vinden, om onze meening dienaangaande te doen kennen, naar mate dat de Noordhollandsche artisten in onzen schouwburg optreden. Dit willen wij echter niet ontveinzen, dat wij bij de wel bekende, uit de slechte acoustiek des Amsterdamschen schouwburglokaals en welligt ook uit een verkeerd begrip van kunst voortgesprotene schreeuwmanie der akteurs van dat tooneel, met eenige bezorgdheid vervuld zijn voor enkele onzer tooneelspelers, die bij een herhaald optreden in Amsterdam, het zij uit hoofde daarvan, dat zij om verstaan te worden wel zullen moeten schreeuwen, of wel, omdat zij uit een verkeerd begrip van naijver meer de toejuichingen dan wel de kunst bedoelen, welligt den weg van het natuurlijke en van het schoone, waarop zij, het zij dan aanvankelijk of reeds meer gevorderd, hunne schreden zetteden, zullen verlaten, om zich te bewegen op eenen anderen, waar hun wel den *gewenschten* (maar daarom nog niet *wenschelijken*) loon van het *hooggeplaatst* publiek zal aanlokken, maar die hen ook tevens zal terugvoeren tot het standpunt dat zij, tot groote vreugde van allen die het wèl meenen met de kunst, verlaten hadden.

Thans overgaande tot de voorstelling van saturdag, willen wij eerst met een paar woorden het onjuiste doen uitkomen, dat er ligt in de uitdrukking: » naar DUCIS bewerking van SHAKESPEARE." Eene bloote vergelijking van den zakelijken inhoud der beide stukken is voldoende om aan te toonen, dat, mogen ook al beide dichters hun treurspel uit eene zelfde bron geput hebben (wij meenen eens gelezen te hebben dat het onderwerp aan eene Fransche vertelling is ontleend), zij toch, hoezeer in de hoofd-intrigue overeenstemmende, in de details en in de afwikkeling verre verschillen.

De intrigue door beiden is de ontdekking door *Hamlet* van de moordenaars zijns vaders; maar geheel verschillend zijn de middelen, die hij bij elk hunner daartoe aanwendt. Bij SHAKESPEARE veinst hij krankzinnig te zijn en zoekt door eene tooneelvertooning aan de beide schuldigen de bekentenis van hun misdrijf te ontlokken, terwijl dit bij DUCIS alleen met de Koningin beproefd wordt door de vertooning van den urn, en ook *Hamlet* bij dezen *werkelijk* in zinneloozen toestand verkeert, telkenmale dat hij waant zich met de schim zijns vaders te onderhouden. De wroeging, die *Geertruida* bij DUCIS zoo veel belangrijker maakt en die haar de eenmaal voorgenomen echtverbindtenis met *Claudius* doet afbreken, ondervindt zij bij SHAKESPEARE niet: daar toch is zij reeds met hem gehuwd. Bij den Engelschen dichter is *Ophelia* niet de dochter van *Claudius*, maar van *Polonius*, en heeft ook nog eenen broeder, *Laërtes* genaamd. De krankzinnige *Ophelia*, min schoone figuur dan bij DUCIS, verdrinkt, en *Laërtes*, die haren dood aan *Hamlet* wijt en op dezen wreken wil, vordert hem ten tweekamp. Gedurende het gevecht, versterken beide strijders zich met wijn, welke door toedoen van *Claudius* vergiftigd is, en waaraan zij beiden, zoo als ook *Geertruida*, voor hunne oogen, den dood drinken; *Hamlet* doorsteekt nog voor zijn dood *Claudius* en de gordijn valt.

't Mag overbodig heeten, hier den HAMLET naar de bewerking van den Franschen dichter te verhalen; zijn treurspel toch is, zoo door herhaalde opvoering, als door den druk, over bekend. Wij voor ons, met allen eerbied voor het genie van Engelands grooten dichter, geven aan het gewrocht des Franschen de voorkeur, om de veel grootere eenheid, regelmatigheid en het meer edel tragische, zoo van het karakter van den hoofdpersoon als der verschillende toestanden, terwijl ook de ontknooping ons veel eenvoudiger en treffender toeschijnt. Voor wij van het stuk afstappen, willen wij nog dit zeggen, dat de vereenigde vertalingen van *Zubli* en mevr. *de Cambon* zeer verdienstelijk zijn.

Naar de volgorde van het affiche, spreken wij, tot de uitvoering gekomen, het eerst van den heer *Peters*, die ons op den *Hamlet* vergastte; op den *Hamlet* » de belangwekkendste, de heerlijkste van alle treurspelrollen." Wij zeiden zoo even » *vergastte*" en wij gelooven met volle regt, want Neêrlands grootste akteur heeft die heerlijk schoone, echt tragische rol met een talent voorgesteld, dat het reinste kunstgenot schonk. Jammer was het, dat het ontijdige en ongepaste applaudissement bij zijn optreden in het tweede bedrijf het effect deed verloren gaan der schoone regels, die *Hamlet* daar, door den geest zijns vaders vervolgd, uitspreekt. Als de lichtpunten, (dat is nu toch eenmaal de geëikte uitdrukking) als de *lichtpunten* dan zijner voorstelling, noemen wij het verhaal aan *Norcestus*, in de eerste plaats; de verschillende intonatie van de taal des geestes en zijner eigene was voortreffelijk; de voordragt van den regel:

» *de bleekheid mijns gelaats ging over op het uw*,"

heerlijk schoon; zoo ook de alleenspraak in het derde bedrijf, hoewel ons daar de gebogen stand min beviel. In de apostrophe aan *Claudius*, en meer voornamelijk in den regel:

» *'k geloof mij klaar genoeg als Koning uit te drukken*"

hadden wij meer waardigheid gewenscht. De gesprekken met *Geertruida* en met *Ophelia* waren volkomen naar eisch en vooral trof ons, in het onderhoud met de laatste, diep de strophe, die aanvangt met den regel:

» *Ach kendet gij mijn moed, hoe ras zoudt g'u verwondren.*"

In het gesprek met *Geertruida* en *Ophelia*, waar zij hem omtrent de oorzaak zijner zwaarmoedigheid ondervragen, maakten vooral de woorden:

» *'k Ben onbevlekt van hand en zuiver van geweten!*"

eenen diepen indruk, om het eenvoudig verhevene en het ware schoone der dictie. De voordragt van het geheele vijfde bedrijf en voornamelijk van de met echt vorstelijke waardigheid gesprokene slotregels was, naar 't ons schijnt, volkomen onberispelijk. Enkele malen en onderanderen in den monoloog met de lijkbus, kwam het ons voor een paar regels, als ware het, toonloos te hooren voordragen, terwijl wij ook wel gewenscht hadden, dat de heer *Peters* in enkele tooneelen, met name in dat met *Geertruida*, waar hij haar de bekentenis van haar misdrijf wil ontwringen, minder luid ware geweest.

Met den heer *van Ollefen* als *Claudius* kunnen wij in 't minst geen vrede hebben. 't En zij dat hij (wat wij echter niet gelooven willen) er den gek mede gestoken heeft, leverde zijn ed. het bewijs, dat eene zoo belangrijke treurspelrol als de *Claudius* verre boven zijne krachten is. Onze eerste aanmerking betreft de taal: dat *brrrullen* van de R, dat *drukkennn* op de N, is hoogst onwelluidend en hinderlijk; dan de vele prosodische fouten, waaraan hij zich schuldig maakte en waardoor de rhytmus van het vaers verloren gaat; vervolgens de weinige rolvastheid, waardoor *van Ollefen* met zijn eigen proza de vaerzen van den dichter moest aanvullen; zijn schreeuwen, zijne verschrikkelijke gelaatsverdraaijingen, ziedaar zoo vele gronden, die wij tot staving van ons beweren aanvoeren.

De kleine rol van *Norcestus*, te onbeduidend voor het talent van den heer *Breedé*, werd zeer goed voorgedragen.

Van de heeren *J. van der Grijp* en *Pronk* en zoo ook van mevr. *Cruys*, spreken wij niet als zij in het hooge treurspel optreden.

Mevr. *Engelman-Bia*, die wij in *Scribe's* blijspel *Bataille van vrouwen* met het grootste genoegen zagen, heeft ons als *Geertruida*, in het onderwerpelijk treurspel, niet bevredigd. Mogt het haar ook al enkele malen gelukken den echten treurspeltoon te vatten, 't waren *rari nantes in gurgite vasto* en over het algemeen was de door haar aangeslagen toon te alledaagsch, te familiaar; wel passend voor drama of blijspel, maar geenszins in overeenstemming met den hoog tragischen toon, die het hooge treurspel eischt. Met andere woorden: Mevr. *Engelman* spreekt te snel, reciteert te veel op de fransche manier, die voor eene taal, zoo arm aan numeri, als die onzer zuidelijke naburen, misschien geschikt moge zijn, maar die aan den schoonen welluidenden klank onzer moedertaal te veel nadeel doet. Ook kunnen wij ons met het theatrale harer mimiek en bewegingen niet vereenigen, vooral hinderde ons de actie in het tooneel met *Hamlet* met den urn; die was, zacht gesproken, niet zoo edel, terwijl zij daar en elders veel te luid was, en zelfs schreeuwde. Nog eene opmerking hebben wij te maken omtrent den al te duidelijk veraanschouwelijkten tweestrijd, bij het alleggen van den door *Hamlet* gevorderden eed; hij moet minder in het oog vallend gestreden; zoo als mevr. *Engelman* dit tooneel nu speelt, kan het wel niet anders of *Hamlet*, die reeds zoo sterk eene achterdocht voedt, moet bemerken dat zij eenen meineed zal doen. Het doet ons leed, dat onze eerste kennismaking met mevr. *Engelman* niet aangenaam is, maar: nous sommes justes et ne sommes pas galants.

En thans een hartelijk, hartelijk welkom aan u, mevrouw *van Ollefen*, die wij, met uitzondering van uwe *Fredegonde* voor ongeveer drie jaren, nimmer verdienstelijker in het treurspel zagen optreden, dan thans als *Ophelia*. Welluidend en zuiver vloeiden de vaerzen van uwe lippen, de zoo slepende toon van vroeger werd geheel vermeden; zonder gemaaktheid, eenvoudig en uit het hart tot het hart spraakt gij, en 't was ons een waar genot onze schoone taal zoo schoon te hooren spreken. De voorstelling der rol liet weinig te wenschen; vooral schoon waren de bekentenis harer liefde voor *Hamlet* aan *Geertruida* en de tooneelen met *Hamlet* in het vierde en met *Claudius* in het vijfde bedrijf. Jammer dat zij door hare te theatrale mimiek het effect van het tooneel in het vierde bedrijf eenigzins benadeelde, terwijl ook haar stil spel in 't laatste gechargeerd was. Wij eindigen ons verslag van den *Hamlet* met den hartelijken wensch mevr. *van Ollefen* nog dikwijls zoo hoogst verdienstelijk te zien optreden, als dezen avond.

De Engelschen op reis is een dier stukjes, die door een' of ander' fabrikant van vaudevilles voor een bepaald akteur geschreven, geheel geschikt zijn om diens goede hoedanigheden te doen schitteren en zijne gebreken te bedekken, daarom reeds komen zij ons min geschikt voor om overgebragt te worden, en wanneer de inhoud dan nog zoo geheel onbeduidend is als die van deze vaudeville, blijven zij, naar ons gevoelen, best onvertaald. Het spel moet ze redden, en wij moeten bekennen, dat de heer *Albrecht* (wien wij ons nog van vroeger met genoegen herinnerden) ons wel voldaan heeft. Zeer verdienstelijk zelfs was zijne voorstelling van *Sir Arthur*. *Lord* en *Lady Flambroke* bevielen ons veel minder, hoewel de voordragt der soi-disant aria in dit laatste karakter *zum todt lachen* was. De heer *Albrecht* wachte zich overigens voor chargeren: » den steen des aanstoots van het komiek emplooi," studere ijverig en late zich niet door de toejuiching van het minst beschaafd gedeelte van het publiek, dat daarmede juist ten opzigte van dit emplooi meest kwistig is, van den goeden weg afbrengen, dan durven wij ons nog veel goeds van hem voorspellen.

Het spel van den heer *J. van der Grijp* en van mej. *Cruys* was lang niet GEACHEVEERD genoeg en droeg er veel toe bij om het stukje nog langdradiger te doen schijnen; wij wenschten den eersten door zijnen broeder *P. van der Grijp* te doen vervangen.

Van den heer *Wijnstok* kunnen wij niets anders zeggen, dan dat ook hier de druiven mislukt zijn.

F. F.

Den 19 October 1852.

Te *Rotterdam*, bij ARRENBERG & VAN REYN.

GEMEENTERAAD
VAN
ROTTERDAM.

Beraadslagingen over de Gemeente-Begrooting voor 1853.

Zitting van Donderdag den 21 *October* 1852.

Deze onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester gehouden vergadering werd door 36 leden bijgewoond; afwezig was de heer *Gevers Deynoot.*

Nadat de notulen der vorige zitting door den heer Secretaris gelezen en door de Vergadering goedgekeurd waren, werd, op voorstel des Voorzitters, besloten, verscheiden ingekomen stukken thans niet mede te deelen, ten einde spoediger de behandeling der begrooting te kunnen afdoen. Alleen werden, bij monde van den heer *F. van Vollenhoven*, twee rapporten uitgebragt als eenigzins met de begrooting in verband staande, en wel 1°, het verslag der commissie belast geweest met het opnemen der rekening van het Krankzinnigen-gesticht over het jaar 18[illegible] men alles in de beste orde had bevonden en dat in genoemd jaar 143 lijders verpleegd waren; — en 2°, het rapport der commissie welke een bezoek had afgelegd in de Bank van Leening, daar alles had nagegaan en ordelijk en regelmatig bevonden, terwijl haar gebleken was dat in september laatstl. 106,002 panden beleend waren. — Met dankzegging aan de commissien werden de beide rapporten voor kennisgeving aangenomen.

Ook bragt de Voorzitter, namens Burgemeester en Wethouders, nog een verslag en voorstel omtrent de kraan, met daarbij behoorend ontwerp-Raadsbesluit, in, welk een en ander ter visie der leden werd gelegd.

De Voorzitter bragt daarop ter sprake het vroeger ingekomen verzoek der commissie voor de zeevaartkundige school, om gemagtigd te worden een nieuwen cursus dier school te openen, en vroeg of men hierop thans eene beslissing wilde nemen dan wel wachten tot de behandeling van den daarvoor op de begrooting gebragten post. — De heer *Obreen* verklaarde zich tegen het openen van een nieuwen cursus om de weinige deelneming welke de zaak vond, daar het vorig jaar slechts 9 leerlingen van het onderwijs gebruik hadden gemaakt. — De heer *R. A. Mees* zou de opheffing der school betreuren en wenschte die voorloopig nog één jaar te behouden. — De heer *Dunlop* sloeg voor de zaak aan te houden tot bij de behandeling der begrooting. — De Voorzitter was van oordeel dat de inrigting behouden moest blijven al was het getal leerlingen ook nog zoo gering, en meende ook dat het een schadelijken invloed uitoefende dat men het bestaan der school telkens slechts voor één jaar verlengde. — De heer *van Rijckevorsel* stemde met den Voorzitter in; hij zou thans niet in beschouwing treden van de oorzaak der weinige deelneming. — De heer *Tromp* achtte de gelden voor de school niet doelmatig besteed. — Ook de heer *Blom* was van gevoelen dat de tot dit doel besteede gelden weinig vruchten opleverden; met den heer *R. A. Mees* wilde hij echter de inrigting nog eenigen tijd behouden. — De heer *J.b Mees* gaf eenige inlichtingen; hij zou mede de opheffing der school betreuren. — De heer *van Rijckevorsel* verzocht verlof nog eenige uitlegging te mogen geven, waaraan de weinige deelneming, zijns oordeels, was toe te schrijven. Algemeen werd erkend dat de tegenwoordige directeur der school een bekwaam man is; in hoe verre hij op populaire wijze met de leerlingen omging zou hij niet nagaan; doch er was hier ter stede iemand, die sedert lange jaren les geeft en zoo als men zegt den loop heeft; hield deze, die reeds een bejaard man is, nu op met les geven of werd hij door den dood weggenomen, dan zou men, hief men de zeevaartkundige school thans mede op, geheel van eene gelegenheid voor dergelijk onderwijs verstoken zijn, waarom hij ten sterkste op het behoud der school aandrong.

Met 31 tegen 4 stemmen werd daarop besloten weder een cursus der school te openen; tegen stemden de heeren *Dunlop*, *Obreen*, *Milders* en *Tromp.* De heer *Hoynck van Papendrecht* was bij die stemming nog niet tegenwoordig.

Vervolgens werden aan de orde gesteld de beraadslagingen over de begrooting der gemeente voor de dienst van 1853.

Daar op de vraag des Voorzitters, of een der leden ook algemeene beschouwingen in het midden wenschte te brengen, niemand het woord verlangde, bragt de Voorzitter het een en ander in het midden tot beantwoording van eenige in het verslag der commissie van rapporteurs gemaakte aanmerkingen, hoofdzakelijk hierop nederkomende, dat de spoed, waarmede de reeds ontworpen begrooting naar het laat ontvangen model is moeten omgewerkt worden, oorzaak is geweest dat men niet in alles zich naar de ontvangen voorschriften heeft kunnen gedragen, en dat de later ontworpen stukken in verband met de vroegere beschouwd moeten worden.

Alvorens nu tot de behandeling der artikelen werd overgegaan, vroeg en bekwam de heer *Tromp* het woord, om zijn gevoelen te uiten nopens de bekende voorstellen der commissie van finantien in het algemeen. Hij verklaarde, op grond der ondervinding, het thans bestaande belastingstelsel zoo lang mogelijk te willen behouden en wees daarbij op den bloei der gemeente. Wel is waar vorderde de gemeentewet eene verandering, doch zij gaf daartoe nog jaren tijd en hij voor zich zou de verandering tot het laatste oogenblik willen uitstellen. — Nadat de heer *Tromp* zijne meening kortelijk had uiteengezet, werd bepaald de voorstellen der commissie van finantien thans niet in nadere overweging te nemen, omdat zij, volgens het eenparig gevoelen der Vergadering, toch niet meer van invloed zouden kunnen zijn op de thans aanhangige begrooting, maar ze liever later in rijpe overweging te nemen.

Daarop werd de behandeling der artikelen aangevangen. In de eerste plaats kwamen de *uitgaven* in overweging.

Vele artikelen gaven tot geene beraadslagingen aanleiding en werden terstond goedgekeurd, weshalve zij hier stilzwijgend worden voorbijgegaan. Met verscheiden anderen was zulks niet het geval en van het daaromtrent verhandelde volgt hier eene korte mededeeling:

1°, *jaarwedde van de keurders en dergelijke f* 1240. In eene der afdeelingen was de wensch geuit tot daarstelling eener verordening ten einde te waken tegen de inmenging van schadelijke bestanddeelen in het brood, terwijl men in eene andere afdeeling van oordeel was dat het toezigt van keurmeesters, zoo als het thans bestaat, hoogst gebrekkig is, en in geene redelijke verhouding staat tot de uitgaven, waarom men meende te moeten aandringen op de spoedige daarstelling eener commissie, uitsluitend belast met het toezigt op den openbaren gezondheidstoestand. — De Voorzitter merkte aan dat de keurmeesters van het vleesch ook opzigters zijn van de vleeschhal, terwijl de gemaakte aanmerking niet op de keurmeesters van het brood kon zien, omdat te hunnen aanzien andere bepalingen bestonden. — De heer *Hoynck van Papendrecht* verklaarde ook deze op het oog te hebben gehad en trad daarop in beschouwingen van het wenschelijke van het bestaan eener gezondheidscommissie, hetwelk door den heer *van Rijckevorsel* beaamd werd. — De Voorzitter achtte het voegzaam dat de commissie voor de verordeningen nopens de huishouding der gemeente zich dan met deze zaak zou bezig houden. — De heer *R. A. Mees* wees nog op het wenschelijke dat op het brood een merk zou worden geplaatst om het gewigt aan te duiden. — Na deze beschouwingen werd het artikel goedgekeurd.

2°, *jaarwedde van sergeanten, vuuraanlegger en verdere bedienden f* 2125. Twee afdeelingen zouden het eenvoudiger en regelmatiger oordeelen, de belooning van elk der stads sergeanten, thans op *f* 450 en eene gratificatie van *f* 50 gesteld, in eens af op een tractement van *f* 500 uitgetrokken te zien. Met deze wijziging werd het artikel goedgekeurd.

3°, *kosten van de bevolkings-registers f* 3650. Sommige leden eener afdeeling waren van oordeel dat deze kosten niet ten laste der gemeente mogen worden gebragt, terwijl de daarvoor uitgetrokken som bovendien zeer hoog voorkwam. In antwoord op de eerste aanmerking verwees de Voorzitter naar een Koninklijk besluit, waarbij het aanleggen der bedoelde registers in elke gemeente is bevolen, en wat het tweede punt betrof noodigden Burgemeester en Wethouders de leden uit tot een bezoek in het bureau van de bevolkings-registers, om zich te overtuigen dat de som niet te hoog is in evenredigheid tot den arbeid welke daar verrigt wordt. Na deze inlichting werd het artikel goedgekeurd.

4°, *onderhoud van klokken, horlogien, speelwerken en dergelijke f* 1000. Door verschillende leden werd de wensch geuit tot het doen aanbrengen van minuutwijzers op sommige uurwerken, zoo als dat in groote steden buiten 's Lands sints lang gedaan is, te meer omdat de kosten daarvan niet groot zouden zijn. Werd besloten den post met *f* 100 te verhoogen ten einde met één uurwerk de proef te nemen. Het dus gewijzigde artikel werd daarop goedgekeurd.

5°, *onderhoud der zwanen f* 200. Twee afdeelingen hadden het verlangen te kennen geven dezen post in het vervolg niet meer op de begrooting te zien, daar men van oordeel is, dat het houden der zwanen meer indirecte kosten veroorzaakt dan de *f* 200, voor hun onderhoud uitgetrokken. Namens Burgemeester en Wethouders verklaarde de Voorzitter dit punt geheel aan de beslissing der Vergadering over te laten. — De heeren *van Rijckevorsel*, *Dunlop*, *Burger* en *Thooft* wenschten de zwanen behouden te zien, daar zij bij geringe kosten tot verfraaijing der stad bijbrengen en als het ware een publiek amusement zijn. — De heeren *Obreen* en *Prins* waren van een tegenovergesteld gevoelen, dewijl waarschijnlijk ook nog iemand voor de oppassing der zwanen betaald wordt en dus nog indirecte kosten veroorzaakt worden. — Ten slotte werd met 28 tegen 8 stemmen tot behoud van den post op de begrooting besloten; tegen het behoud stemden de heeren *Prins*, *Veder*, *Obreen*, *J. van Vollenhoven*, *van Oordt*, *J. van der Hoop* Jacz., *van der Kun* en *Tromp.*

6°, *onkosten voor de zeetijdingen f* 2100. Twee afdeelingen hadden het noodzakelijk geoordeeld, behalve de bestaande huisjes voor aanplakking der zeetijdingen, er nog een op te rigten aan de Leuvehaven (westzijde). Ten einde aan dit verlangen te voldoen werd besloten den post met *f* 100 te verhoogen. Een voorstel van den heer *van Rijckevorsel*, om ook in de nieuwe wijk der stad nog een zeetijdinghuisje te plaatsen, werd niet ondersteund, nadat de Voorzitter had opgemerkt dat daardoor veel meerdere kosten zouden veroorzaakt worden.

7°, *huur van het lokaal der goud- en zilver- waarborg f* 750. Nadat de Voorzitter had gezegd, dat deze som niet zou worden besteed, wanneer later bleek dat zulks niet noodig was, werd het artikel goedgekeurd.

8°, *verbetering der wateren in de binnenstad f* 7150 en *bekading der buitensingels met bestrating f* 11,850. Deze beide posten gaven tot langdurige woordenwisselingen aanleiding. De post voor verbetering der wateren in de binnenstad heeft in al de afdeelingen aanleiding tot bedenking gegeven. De groote meerderheid der leden was van oordeel dat de hier uitgetrokken som moet worden verhoogd tot zoodanig bedrag, dat daaruit de demping der binnenwateren in het volgend jaar geheel zal kunnen worden voltooid. In het belang van den openbaren gezondheidstoestand was men van oordeel dat dit werk geene vertraging mag ondergaan, maar zoo spoedig mogelijk geheel moet worden ten einde gebragt; ook is daarbij de aandacht bepaald gevestigd op de demping van het nog overige gedeelte der Slijkvaart. Omtrent de aanwijzing der middelen, waaruit de verhooging van dezen post zou moeten gevonden worden, zijn verschillende denkbeelden aangegeven. Vele leden waren van oordeel dat de bekading der buitensingels, waarvoor eene som van *f* 11,850 is uitgetrokken, zonder nadeel nog een jaar zou kunnen worden uitgesteld, en dus deze post in de eerste plaats met dat bedrag zou kunnen worden verhoogd, terwijl het verder ontbrekende zou kunnen gevonden worden uit de opbrengst van den voorgenomen verkoop van raamgronden, heerlijkheden en tienden. Sommige leden wenschten daartoe tevens te doen strekken een gedeelte der gelden voor het onderhoud van straten en pleinen uitgetrokken, in welk bedrag eene som begrepen is voor verhooging van straten, welke naar hun oordeel zonder bezwaar tot een volgend jaar zou kunnen worden uitgesteld. Vele andere leden daarentegen waren van gevoelen, dat, zoowel de bekading der buitensingels als de demping der binnengrachten in het volgend jaar behoort te worden voltooid; en dat, voor zoo ver de gelden tot voltooijing van laatstgemeld werk niet uit de opbrengst van den verkoop van heerlijkheden en tienden zou kunnen worden gevonden, het ontbrekende zou kunnen worden aangevuld uit den verkoop van een gedeelte der fondsen aan de gemeente behoorende.

Naar aanleiding van dit in de afdeelingen verhandelde, zeide de Voorzitter, dat ook Burgemeester en Wethouders gaarne de verdere demping van de Binnenvest en de Slijkvaart in het volgend jaar zouden zien, waarvoor *f* 42,000 noodig zijn zou, weshalve werd voorgeslagen den hier uitgetrokken post tot dat bedrag te verhoogen, te vinden uit den verkoop van heerlijkheden, tienden enz. — De heer *J.b Mees* vond er bezwaar in reeds te beschikken over de opbrengst van goederen welke nog gerealiseerd moeten worden, en zou het noodige liever gevonden zien uit den post voor onderhoud van straten en pleinen. — Zulks werd door den heer *Prins* bestreden, die op het noodzakelijke der verstrating en daarmede in verband staande ophooging wees. — De heer *Thooft* moest van den heer *J.b Mees* in gevoelen verschillen; hij achtte de demping zoo noodig, dat hij daartoe des noods de van vroeger bespaarde gelden zou willen aanwenden. — De heer *Ledeboer* deelde het bezwaar van den heer *Mees*; zijns inziens kon de demping nog zeer goed een jaar worden uitgesteld, terwijl ook het werk aan de buitensingels nog wel zou kunnen wachten. — Ook dit laatste werd door den heer *Prins* bestreden. — De heer *Obreen* was van oordeel dat de demping niet op eens behoefde te geschieden en verklaarde zich tegen het reeds besteden der opbrengst van de raamgronden enz. — De heeren *Tromp* en *Prins* wezen er op dat eene gedeeltelijke demping vele bezwaren met zich bragt en ook weder meer geld zou kosten, terwijl het uitstellen der werken aan de buitensingels een volgend jaar eene meerdere uitgave van *f* 2000 zou veroorzaken. — De heer *van Rijckevorsel* hing een droevig tafereel op van den toestand der binnenwateren, schetste de mogelijke gevolgen daarvan en drong op grond van een en ander met kracht en klem aan op de voltooijing van de demping dier wateren, waar de gelden daartoe dan ook gevonden moesten worden; al moest men daartoe eene leening openen, hij zou daaraan eerder zijne stem geven dan den tegenwoordigen staat van zaken te doen voortduren. Hij wees er ook op, dat de verstrating op vele plaatsen der stad geen uitstel kon dulden. — De heer *Dunlop* verklaarde met de heeren *Thooft* en *van Rijckevorsel* in te stemmen en maakte mede opmerkzaam op den slechten toestand der straten. — De heer *Thooft* bestreed nog het denkbeeld eener gedeeltelijke demping, terwijl de heer *Ledeboer* verklaarde de geheele demping wel te kunnen goedkeuren, wanneer de gelden daartoe gevonden konden worden. — Na nog eenige redekaveling, werd met 34 tegen 2 stemmen (de heeren *J.b Mees* en *Obreen*) besloten het volgend jaar zoowel de Binnenvest als de Slijkvaart geheel te doen dempen. Het artikel voor verbetering der wateren in de binnenstad werd dien ten gevolge tot *f* 42,000 verhoogd, terwijl dat voor bekading der buitensingels met bestrating op *f* 11,850 behouden bleef.

9°, *onderhoud van straten en pleinen f* 26,659. Over dit artikel had, omdat verschil van gevoelen bestond, eene hoofdelijke stemming plaats, waarbij het met 34 tegen 2 stemmen werd goedgekeurd; tegen stemden de heeren *J.b Mees* en *Obreen.*

10°, *urine-bakken f* 5000. Eene afdeeling had gevraagd, of bij het contract, in dato 4 maart 1847 door den Gemeenteraad met mr. *I. Thooft* gesloten, aan laatstgenoemden de verpligting tot oprigting van urine-bakken is opgelegd? — Ten gevolge dezer vraag werd, op voorstel des Voorzitters, besloten den post goed te keuren, doch onder voorwaarde dat ten deze een nader rapport en voorstel aan den Raad zal worden gedaan.

11°, *bijdrage tot verbetering van het water in Rubroek f* 5000. Na langdurige woordenwisselingen werd deze post goedgekeurd, echter onder voorwaarde dat ten deze niets zou worden verrigt zonder den Raad nader te raadplegen. Reeds in de afdeelingen en ook nu werd het verlangen te kennen gegeven dat de toelage zal moeten strekken ten behoeve van het bebouwde gedeelte van Rubroek, terwijl anderen van oordeel waren, dat op de gemeente, binnen welke de polder Rubroek gelegen is en ruim 5000 harer ingezetenen met der woon gevestigd zijn, wel degelijk de verpligting rust, om met de eigenaars der onbebouwde eigendommen in dien polder tot de verbetering van het water daar ter plaatse krachtdadig mede te werken.

En 12°, *het daarstellen eener brug voor voetgangers over den Singel nabij den Schouwburg.* In drie afdeelingen was het verlangen geuit tot dat einde nog een post op de begrooting te brengen. Dien ten gevolge stelde de Voorzitter, namens Burgemeester en Wethouders, voor, daartoe eene som van *f* 4000 op de begrooting te stellen en daarvoor de ontvangst der havengelden met die som te verhoogen. — De heer *J.b Mees* meende dat eene brug over den Goudschensingel even noodig was als over den Coolsingel. — De Voorzitter wenschte zulks dan tot eene volgende begrooting uit te stellen en thans deze aan te leggen, ook ten gerieve der schouwburgbezoekers. — De heer *van Rijckevorsel* wenschte niet alleen over den Goudschen- en Coolsingel, maar ook over den Schiedamschensingel bruggen gelegd te zien, welke niet alleen voor voetgangers maar ook voor rijtuigen geschikt moesten wezen. — Verschillende sprekers voerden nu nog het woord ter gunste van het leggen van bruggen, doch daar verschil van gevoelen bleef heerschen over de wijze van uitvoering, en het beursuur daar was, werd het nemen van een besluit tot den volgenden dag uitgesteld.

Zitting van Vrijdag den 22 *October* 1852.

Deze zitting werd door 34 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren *Gevers Deynoot*, *van Oordt* en *Veder.*

Na het openen der vergadering werden de beraadslagingen voortgezet over de begrooting van uitgaven, waarbij de volgende punten een onderwerp van beraadslaging hebben uitgemaakt:

1°, *het leggen eener brug over den Singel tegenover den*

Schouwburg. De heer *Tavenraat* achtte het leggen eener brug noodig, hield de meest doeltreffende plaats daartoe over de Hofstraat en meende dat het ook eene brug voor rijtuigen moest zijn. — De heeren *van Rijckevorsel*, *Hoynck van Papendrecht* en *Bichon van IJsselmonde* deelden dit gevoelen en wilden liever de volvoering van het werk een jaar uitstellen dan eene brug alleen voor voetgangers te maken. — De heeren *Obreen*, *Dunlop*, *van der Pot* en *Burger* lieten zich in tegenovergestelden geest uit, terwijl de heer *Tromp* er gevaar in zag de brug tegenover den Schouwburg te leggen, uit hoofde der daardoor ontstaande drukte op één punt, te meer wanneer juist een spoortrein aankwam wanneer de Schouwburg uitging. — De Voorzitter kon dit bezwaar niet deelen. — Tot stemming overgegaan zijnde werd met 21 tegen 13 stemmen besloten eene brug alleen voor voetgangers te maken over den Singel tegenover den Schouwburg en te dien einde eene som van *f* 4000 op de begrooting te brengen, en tot dekking dier som de ontvangst der havengelden enz. met een gelijk bedrag te verhoogen.

2°, *onderhoud van huizen*, *torens*, *poorten en dergelijke f* 36,710. In eene der afdeelingen had men gemeend te moeten wijzen op den hoogst gebrekkigen toestand waarin de kraamzaal der geneeskundige school zich bevindt, terwijl eenige leden hebben gemeend het afbreken der Wester Hoofdpoort in overweging te moeten geven, ten einde daardoor de nieuw gebouwde wijk meer in verband met het overige gedeelte der gemeente te brengen; men meende dat de provoost der schutterij, in de poort gevestigd, zou kunnen worden overgebragt naar de Delftschepoort, waarvan de bovenlokalen thans buiten gebruik zijn. — De Voorzitter stemde in antwoord op het eerste punt toe, dat de bedoelde kraamzaal hoogst gebrekkig is, doch zulks zou niet verbeterd kunnen worden of men zou andere lokalen daartoe moeten afstaan. — De heer *Eickma* sloeg voor de commissie voor de plaatselijke werken uit te noodigen ten deze een voorstel te doen. — Nadat de heeren *Tromp* en *Dunlop* hunne meening hadden geuit, dat wel eenige der ledige zalen van het nieuwe Ziekenhuis voor het bedoelde einde zouden kunnen worden ingerigt, werd besloten de zaak te stellen in handen van Burgemeester en Wethouders. — Wat de Wester Hoofdpoort betrof, zeide de Voorzitter, dat het plan bestond hare afbreking tegen 1854 voor te stellen, daar zij nu nog zonder kosten van reparatie enz. kon blijven staan. — Na deze inlichtingen werd het artikel goedgekeurd.

3°, *dag- en weekgelden der werklieden en bedienden*, *in dienst der gemeente*, *mitsgaders verdere kosten der fabriekage f* 7604. In eene afdeeling had de onder dezen post gebragte gratificatie van den architect, den secretaris en de bazen, voor het gemis van vier sjouwerlieden, bedenking ontmoet. — De Voorzitter zeide dat men het billijk geacht had deze zaak te doen blijven, omdat de verschillende personen daarop aangesteld waren, doch dat de gratificatie bij volgende benoemingen zeer gevoegelijk kon vervallen. — De heer *Obreen* vreesde dat, al gaf men eene gratificatie, de sjouwerlieden toch nog voor huiselijke diensten gebezigd zouden worden, waarvoor de Voorzitter niet beducht was. — De heer *Tavenraat* wilde den architect enz. de sjouwerlieden doen behouden, in plaats van eene gratificatie te geven. — Na nog eenige woordenwisselingen, waarbij bleek dat de architect eene gratificatie van circa *f* 250 en de overige van circa *f* 150 zullen erlangen, werd met 27 tegen 7 stemmen tot het geven der gratificatie besloten; tegen stemden de heeren *Tavenraat*, *Smalt*, *Zeewoldt*, *J.*ᵇ *Mees*, *de Critter*, *Obreen* en *J. van Vollenhoven*.

De Voorzitter bragt nu nog een voorstel in het midden. De commissie voor de plaatselijke werken verlangt dat de architect alles zooveel mogelijk zelf naga, doch bij de thans in uitvoering zijnde groote werken is hem zulks niet mogelijk wanneer hij overal te voet moet heengaan, dien ten gevolge werd voorgesteld *f* 300 ter beschikking van den architect te stellen voor het gebruik van rijtuigen, waarvan hij behoorlijk rekening zal moeten doen. — Dit voorstel werd bij acclamatie goedgekeurd, nadat de heeren *van Rijckevorsel* en *Tromp* nog het wenschelijke hadden doen uitkomen dat de architect uitsluitend ten behoeve der gemeente zou werkzaam zijn. — Het artikel werd derhalve met *f* 300 verhoogd.

4°, *kosten van toezigt en invordering der plaatselijke belastingen f* 68,960. Eene afdeeling had den wensch geuit, dat bij het ontstaan van vacaturen bepaaldelijk door den Raad de al of niet noodzakelijkheid der vervulling benevens het bedrag van het aan die betrekkingen te verbinden tractement in overweging worde genomen. In eene andere was de opmerking gemaakt dat de verhouding der tractementen van de ambtenaren der plaatselijke belasting onregelmatig voorkomt; tevens waren de leges en de inning en verdeeling daarvan ter sprake gekomen, en was men van oordeel dat een en ander dringend voorziening vereischt. Eene andere afdeeling wenschte de tractementen eenigzins te verhoogen en de leges ten voordeele der ambtenaren af te schaffen. — De heer *van Rijckevorsel* gaf eenige inlichtingen ten deze; de tractementen der ambtenaren achtte hij niet te hoog, doch hij wees op de onregelmatige verdeeling der emolumenten. — Op voorstel des Voorzitters werd besloten dit punt aan te houden tot bij de behandeling der veranderingen in het belastingstelsel en den post thans goed te keuren.

5°, *kosten der openbare veiligheid en van de brandweer*. In de afdeelingen was de opmerking gemaakt, dat de ijver en waakzaamheid der politie, wat de dienst over dag betreft, merkbaar verflaauwd is, en dat de politie over het geheel thans niet beantwoordt aan de sommen die daaraan jaarlijks ten koste worden gelegd. Men vermeende dan ook op eene spoedige herziening der reglementen voor de politie te moeten aandringen. — De Voorzitter stemde het wenschelijke der herziening van de politie-reglementen toe, en hield zich overtuigd dat de commissie voor de verordeningen nopens de huishouding der gemeente zich wel spoedig met deze zaak zou bezig houden. — Als lid der laatstgenoemde commissie verklaarde de heer *J. van der Hoop* Jacz. dat de reglementen bereids ter sprake waren geweest, doch dat het was voorgekomen dat zij meer te huis behoorden bij de commissie voor de verordeningen tegen wier overtreding straf is bedreigd. — De Voorzitter oordeelde dan best dat die beide commissien zich met elkander in verband zouden stellen. Wat de dienst der politie aanging, hij kon verzekeren dat zij, die over de agenten gesteld zijn, met veel gestrengheid te werk gaan, en dat menig agent ontslagen wordt. — De heer *Thooft* klaagde over het rumoer des nachts op de straten. — De heer *R. A. Mees* vroeg of er wel genoeg agenten waren. — De heer *Tavenraat* weet de slechte dienst aan de laauwheid der agenten, die de overtreding der keuren ongestraft toezien; zoo verhaalde hij van een agent, die eene vrouw een aschketel in het water zag uitstorten, en, onder het afstoffen van zijn rok, zeide: „Gij hadt wel kunnen wachten tot dat ik voorbij was." — De heer *Obreen* bragt mede eenige staaltjes van achteloosheid van agenten bij en klaagde ook over het stationneren van sleperswagens in de Wijnstraat, waarop de Voorzitter antwoordde dat niemand die wagens voor zijne deur wil hebben en zij toch ten gerieve van den handel ergens moeten blijven. — Nu volgde nog eene redekaveling tusschen de heeren *Blom*, *van Rijckevorsel*, *Tromp*, *R. A. Mees* en *Dunlop*, hoofdzakelijk over de vraag of het getal agenten al of niet genoegzaam is, dan wel of de gebrekkige dienst aan de individus moet geweten worden, welk laatste gevoelen de meeste sprekers deelden. — De Voorzitter wenschte deze zaak nader te bespreken bij de behandeling der politie-reglementen. Dienovereenkomstig werd besloten en de post daarna goedgekeurd.

6°, *belooning van de inspecteurs*, *dienaars en verdere beambten van politie f* 27,350. Naar het oordeel van twee afdeelingen was de jaarwedde der inspecteurs van politie te laag gesteld en zou met *f* 100 behooren verhoogd te worden. — Met dit gevoelen kon de Vergadering zich vereenigen, weshalve de post ten behoeve van elf inspecteurs met *f* 1100 verhoogd werd, waarbij de Voorzitter aanmerkte dat de posten oorspronkelijk zoo laag gesteld zijn, omdat zij bestemd waren voor jongelieden, die dan later elders eene aanstelling verwierven.

7°, *onkosten van de commissie voor de landverhuizers f* 300. Algemeen was in de afdeelingen de wensch geuit, met nadruk bij de Hooge Regering aan te dringen op het spoedig regelen der zaak nopens de landverhuizers. — Na eenige woordenwisselingen werd besloten dat voor het oogenblik hieraan niets meer te doen was, waarna het artikel werd goedgekeurd.

8°, *kosten van het gasthuis voor syphilitische vrouwen f* 10,370. In twee afdeelingen heeft men het oude gasthuis, vooral om zijne ligging, tot het bedoelde einde minder geschikt en eene spoedige verandering in deze voor hoogst wenschelijk geacht; eenige leden wilden de lijderessen in het Ziekenhuis aan den Coolsingel doen verplegen. — De heer *Tromp* trad in breedvoerige beschouwingen, om met klem aan te dringen dat het gasthuis voor syphilitische vrouwen met den aankleve van dien spoedig van het oude gasthuis naar eene meer afgelegene plaats worde overgebragt, te meer nu het plan bestaat in dat zelfde gebouw eene school daar te stellen. Ongaarne zou hij zien dat de hier bedoelde inrigting naar het nieuwe Ziekenhuis werd overgebragt, doch altijd nog liever dan dat die hier gevestigd bleef. — Verscheiden leden spraken in gelijken geest, terwijl de heeren *Obreen* en *F. van Vollenhoven* die meening bestreden, en de laatste ten stelligste tegenspraak dat het brengen der vrouwen naar de tegenwoordige plaats burengerucht veroorzaakte. — De Voorzitter wees op het moeijelijke om eene andere plaats te vinden, en verzocht de leden daartoe een voorstel te doen, terwijl hij zich ten stelligste verklaarde tegen het overbrengen der vrouwen naar het nieuwe Ziekenhuis, dat daardoor zeer in de publieke opinie zou dalen. — Na nog eenige woordenwisseling werd de post goedgekeurd.

9°, *toelage aan de rijschool f* 600. Eenige leden hadden zich in de afdeelingen tegen het verleenen der toelage verklaard, omdat de inrigting eene particuliere societeit is gebleven. — In dien geest spraken nu achtereenvolgens de heeren *van Rijckevorsel*, *Ledeboer*, *Blom* en *Hoynck van Papendrecht*, terwijl de heeren *J. van Vollenhoven*, *J. van der Hoop* Jz. en *Obreen* het behoud der rijschool hoogst nuttig achtten en beweerden dat het zoozeer geene societeit was. — Met 25 tegen 9 stemmen werd ten slotte tot behoud van den post besloten; tegen stemden de heeren *Ledeboer*, *Hoynck van Papendrecht*, *Smalt*, *Zeewoldt*, *Schadee*, *Eickma*, *de Critter*, *Blom* en *van Rijckevorsel*.

10°, *toelage aan den directeur van den Hollandschen schouwburg f* 1000. In de afdeelingen hadden enkele leden den wensch geuit dezen post verhoogd te zien. — Namens Burgemeester en Wethouders sloeg de Voorzitter voor af te wachten hoe het met de nieuwe inrigting gaan zal, waarmede de Vergadering zich vereenigde.

11°, *daarstelling van lokalen voor het openbaar onderwijs f* 28,000. Eene der afdeelingen had den wensch geuit, dat de tusschenschool niet naar het oude gasthuis worde overgebragt, zoolang in een ander gedeelte van dat gebouw syphilitische vrouwen verpleegd worden. — De post werd goedgekeurd, nadat de Voorzitter gezegd had dat, zonder voorkennis van den Raad, ten deze toch niets zou worden gedaan.

12°, *belooning van doctoren*, *heelmeesters*, *vroedmeesters enz. f* 2800. In eene afdeeling was de aanmerking gemaakt dat deze post eenige wijziging zal moeten ondergaan, dewijl de geneeskundige dienst in het oude gasthuis niet op denzelfden voet is gebleven. Die afdeeling zou het ook nuttig achten het getal der stads-armendoctoren met één te vermeerderen. — Deze post werd goedgekeurd, nadat de Voorzitter gezegd had dat dezelfde som behouden was in afwachting of de benoeming van nog één stads-armendoctor ook noodig werd geacht.

En 13°, *subsidien en alimentatiegelden aan godshuizen en ziekenhuis f* 67,220. In eene afdeeling heeft het hooge cijfer, voor het Ziekenhuis uitgetrokken, algemeen de aandacht getroffen en geleid tot de vraag of geene middelen beraamd zouden kunnen worden om een meer algemeen gebruik te bevorderen, en of het talrijk en zeer kostbaar personeel aan de dienst van het Ziekenhuis verbonden niet eenige vermindering zou kunnen ondergaan. — Namens Burgemeester en Wethouders sloeg de Voorzitter voor dit alles geheel aan de goede zorg der commissie over het Ziekenhuis over te laten. — De heer *Dunlop* trad daarop in breedvoerige beschouwingen over de verbazende kosten der inrigting, en wilde een onderzoek ingesteld zien hoe ten deze met minder kosten meer nut te bewerken zou zijn.

Nadat de heer *Dunlop* gesproken had, werd de zitting, dewijl het beursuur daar was, verdaagd tot des avonds ten zes ure.

Avondzitting van Vrijdag 22 October.

In deze zitting werden in de eerste plaats langdurige beraadslagingen gevoerd naar aanleiding van den post voor het Ziekenhuis.

Nadat de heer *Ledeboer* verklaard had met het door den heer *Dunlop* aangevoerde in te stemmen, wederlegde de heer *F. van Vollenhoven* beide sprekers met klem; hij stemde toe dat de inrigting kostbaar was, maar moest er bijvoegen dat de commissie van administratie zich beijverde de uitgaven, zoo ver zulks met de inrigting bestaanbaar was, te verminderen; groote bezuinigingen waren niet mogelijk, of de geheele inrigting moest veranderd worden. Het zou de commissie echter steeds aangenaam zijn van de leden opgaven te ontvangen omtrent bezuinigingen welke men mogelijk achtte. Daartoe zou men alles na moeten gaan, hetwelk tijd en moeite vorderde. Hij hoopte, hij verwachtte dat de heer *Dunlop* den tijd daarvoor zou kunnen vinden, terwijl hij bij deze gelegenheid zijn leedwezen uitte dat de heer *Dunlop* in der tijd voor het lidmaatschap der commissie voor de plaatselijke werken had bedankt. — De heer *Dunlop* antwoordde dat het zijne bedoeling niet geweest was de commissie van administratie te kwetsen, terwijl de heer *Ledeboer* verklaarde overtuigd te zijn dat thans geene belangrijke bezuiniging mogelijk was en daarom op dit punt bij eene herziening van het reglement terug zou komen. — De heer *van der Kun* was van oordeel dat het reglement nadeelig werkte; er was, zijns inziens, geen herstel mogelijk dan door herziening van het reglement of door eene inrigting op kleiner schaal van alles in het gebouw. — De heer *Obreen* trad in eenige beschouwingen waaraan de kostbaarheid was te wijten, en waarom hij met nog eenige leden er in der tijd voor geweest was het geheele gebouw weder af te breken; hij gaf onderanderen op dat 's maandelijks 25 a 30,000 Ned. ℔ steenkolen verstookt werden. — De Voorzitter wees er op welk eene voortreffelijke inrigting men dan nu ook bekomen had en betreurde dat de diakonien de handen ineen geslagen hadden om de gemeente te dwarsboomen en hare zieken nu elders verpleegden. Ook zag hij niet welke voordeelen de openstelling voor allen om niet zou aanbrengen. — Langdurige beraadslagingen hadden nog over deze zaak plaats, waarbij de heer *van der Kun* verklaarde dat geene coalitie der diakonien bestond, en de heer *Viruly* zeide dat de diakonie der Remonstrantsch Gereformeerde gemeente hare zieken wel in het Ziekenhuis had doen verplegen, terwijl de heer *Eickma* bijbragt dat de gezamenlijke hospices te Parijs jaarlijks 18,000,000 francs kosten en het Allgemeine Krankenhaus te Hamburg *f* 300,000. — De heer *Dunlop* deed ten slotte een voorstel, strekkende om de commissie van administratie over het Ziekenhuis uit te noodigen maatregelen te beramen en voor te dragen om de verbazende kosten aanzienlijk te verminderen en meer in overeenstemming te brengen met het gebruik dat van de inrigting wordt gemaakt. Daar alleen de heer *Ledeboer* dit voorstel ondersteunde, kwam het niet in stemming. Het artikel werd daarop met 29 tegen 2 stemmen goedgekeurd; tegen stemden de heeren *van der Kun* en *Dunlop*.

De voornaamste punten, waarover mede nog beraadslaagd werd, waren:

~~*a, subsidie aan het* [illegible]~~

In eene der afdeelingen was de vraag geopperd, of niet op andere en voor de gemeente meer voordeelige wijze in het onderhoud der provenieren zou kunnen worden voorzien. — Werd bepaald dat zulks voor alsnog niet kan geschieden.

b, *pensioenen f* 9392. Eene afdeeling heeft gemeend te moeten herinneren, dat nog een verzoek om pensioen aanhangig is van den directeur der plaatselijke belasting. — De Voorzitter diende ook nog een verzoek om pensioen in van den heer *Opzoomer*, directeur van het algemeen stads armbestuur, hetwelk dan tevens in behandeling zou moeten komen. — Na eenige discussien werd bepaald den post thans goed te keuren, met bepaling later op de twee aanvragen om pensioen te beslissen.

c, *interesten aan de spaarbank f* 4000. Eene afdeeling heeft het verlangen te kennen gegeven, dat met het bestuur der spaarbank onderhandelingen zullen worden aangeknoopt tot vermindering van de renten of tot aflossing van het kapitaal. — Na eenige discussie werd met 19 tegen 11 stemmen besloten den post nog onveranderd te behouden.

En *d*, *het verleenen eener gratificatie van f* 500 *aan de weduwe van den hoofdcommissaris van politie* Jacobus *tot dat haar jongste kind meerderjarig zal zijn*. Daartoe werd, op het gunstig advies van Burgemeester en Wethouders, besloten.

Ten slotte werden de *inkomsten* nog in overweging genomen, welke slechts tot weinige beschouwingen aanleiding gaven. — Het invoeren eener belasting op de honden werd door sommige leden wenschelijk geacht en zal een nader punt van overweging uitmaken. — De heer *van Rijckevorsel* wilde den post *belasting op ambten en beneficiën f* 6000 nog van de begrooting doen verdwijnen, doch met 27 tegen 3 stemmen werd tot het behoud besloten; tegen het behoud stemden de heeren *Hoynck van Papendrecht*, *van Rijckevorsel* en *Tromp*. — Nog enkele punten gaven tot korte discussie aanleiding, doch zij waren van minder algemeen belang.

De begrooting alzoo vastgesteld zijnde, sloot de Voorzitter de belangrijke vergadering, met de beste wenschen voor het heil der gemeente en der burgerij, in verband met het thans afgedane werk.

Gedrukt te *ROTTERDAM*
bij **ARRENBERG & VAN REYN.**